Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го СІЧНЯ 1978 · ЦЕНТІВ 25 CENTS · JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 11, 1978 · No. 7. VOL. LXXXV.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО УНФОНДУ УККА 1977: ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЗБІРКОВОЇ МЕТИ ПОТРІБНО ЩЕ $ 25,570

МЕТА ЗБІРКИ	**$ 150,000.00**
До 31-го грудня 1977 зібрано	107,070.00
Від 1 до 7-го січня вплинуло	17,360.00
Стан збірки в дні 7-го січня 1978	124,430.00
Для досягнення збіркової мети до 14-го січня 1978 треба ще зібрати	**$ 25,570.00**

На зібрану протягом останнього тижня суму склались впливи від:

Відділ УККА Південно-Східного Мічігену $ 2,000. УНСОюз (збірка на Бюро у Вашінґтоні) — $ 1,133, Кредитова кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку (на Бюро у Вашінґтоні) — $ 1,000, І. Петрів (Вест Белмор, Н. Дж.) — 1,000, по $ 500: Степанія і Степан Боднарчуки (Ню Йорк) та інж. Михайло Шпонтак (Ню Йорк); $ 400 — Централя СУА та по $ 200: Теодор Джус (Вест Айсліп, Н. Й.) і Даніел Зелем.

З уваги на те, що зближається завершення збірки Національного Датку до Українського Народного Фонду УККА за 1977-ий рік, що буде 14-го січня 1978, „Свобода" тепер уже кожного дня подаватиме повідомлення з Канцелярії УККА про впливи та кожночасний стан збірки.

Українці в Чікаґо під час Свята Державности вшанують сенатора Дола

Чікаґо. (М.К.) — Це вже належить до традиції цієї великої української метрополії, що під час щорічного святкування роковин проголошення державної незалежности і соборности Української Народної Республіки, що його влаштовує місцевий Відділ УККА, вшановується як „Мужа Року" того з американських політичних діячів, який протягом року найбільш активно виступав в обороні прав і прагнень українського народу до волі і незалежности. Досі такими „Мужами Року" були відзначені конгресмен Едвард Дервінскі, президент Джералд Форд і св. п. мейор Дейлі. Цього року таким „Мужем Року" буде відзначений сенатор Боб Дол за його виступи в обороні людських прав та в обороні дисидентів в Совєтському Союзі взагалі, а українців зокрема. Відзначення відбудеться під час Свята Державности, що його влаштовує місцевий Відділ УККА під головуванням ред. М. Панасюка у формі Святочного Бенкету в неділю, 22-го січня 1978 р. в бенкетовій залі готелю Пік-Конґрес в год. 3-ій по полудні та з відповідною святочною і мистецькою програмою.

Сен. Боб Дол

60-ліття Української Державности в Сиракюзах

Сиракюзи, Н.Й. (М.Л.) — Тут продовжується запопадлива підготовка до ювілейного відзначення 60-ліття Української Незалежности і Державности, яке відбудеться у формі бенкету в репрезентативному Сиракюз-Готелі 22-го січня ц.р. о год. 5-ій по пол., з участю визначних представників федерального, стейтового і комунального урядів та репрезентантів Поневолених Націй.

Це наше ювілейне національне свято влаштовує місцевий Відділ УККА у співпраці всіх місцевих церковних і громадських організацій.

Головними промовцями будуть: д-р Аскольд Лозинський з Ню Йорку — в українській і проф. д-р А. Бускарен в англійській мовах.

Спільну проклямацію Ювілейного Дня Української Незалежности підпишуть посадник міста і повітовий староста на очах усіх учасників імпрези.

Два місцеві федеральні конгресмени, один стейтовий сенатор, посадник міста, повітовий староста та один професор коледжу й автор будуть відзначені грамотами заслуги.

В рамцях бенкету буде мистецька програма, а по бенкеті танковий вечір для молоді та учасників імпрези.

Проф. д-р Олена Сидоренко-Квірмбах взяла участь у Міжнародній Конвенції

(УААУП). — Проф. д-р Олена Сидоренко-Квірмбах, визначний спеціяліст-музикознавець, що викладає тепер в Американській Музичній Консерваторії в Чікаґо, була делеґаткою ЗСА на Міжнародній Конвенції широкознаної й авторитетної організації „Партнерс ов ди Америкас", в якій вона є координатором для справ культурного обміну між країнами Південної й Центральної Америки та поодинокими стейтами-„партнерами" З'єдинених Стейтів Америки.

В цій Конференції, що відбулася в днях 18-23 листопада 1977 року з участю понад 450 делеґатів у столиці Домініканської Республики — Санто Домінґо, брали участь офіційні представники культурного сектору американських країн. Всі вони були гістьми Президента Домініканської Республики, який з цієї нагоди влаштував для них спеціяльний бенкет у президентському палаці.

Після ділових нарад, дискусій, рефератів і семінарів, делеґати Конвенції відвідали старовинну південну столицю Санто Домінґо, що вважається одним з найдавніше заснованих міст на американському континенті (европейські колонізатори заснували його ще в 1496 році). Потім вони мали надзвичайно цікаву екскурсію на північ країни до міста Сантіяґо, де оглянули католицький університет, шпиталь для дітей і велику виробню рому.

12-ГО СІЧНЯ: ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТИ

ЗАКЛИК

ПЛАСТ

СУМА

ОДУМ

Ідучи за закликом українського політв'язня-патріота Вячеслава Чорновола відмічати день 12 січня як День Солідарности з Нескореною Україною, зокрема з тими, які караються по совєтських тюрмах, концентраційних таборах і психушках, звертаємося знову до батьків української молоді, до самої молоді і цілого українського громадянства в ЗСА відзначити день 12-го січня 1978-го року одноденною голодівкою і писанням петицій. В такий спосіб ми у вільному світі прилучимося до тих, які в ім'я любови віддали все для Батьківщини. Тому закликаємо, щоб:

1. Батьки і виховники пояснили молоді причину відзначування того Дня.
2. Перевести цей День Солідарности у можливій в даних обставинах формі (голодівка, відмовлення собі приємности, відповідна пропаґанда у своєму оточенні тощо).
3. Вияснити у своєму довкіллі причину такого способу відзначення Дня Солідарности.
4. Заохотити всю українську молодь і все українське громадянство вкючитися в цю акцію.
5. Самому писати і допомогти молоді у писанні в цьому дні листів до преси, сенаторів, конгресменів, стейтових законодавців і до Білого Дому, звертаючи увагу на важливість цього Дня, яка полягає в тому, що українські політв'язні жертвують своє життя в обороні національних, політичних, релігійних і загальнолюдських прав, оборона яких стала складовою частиною політики Уряду президента Джиммі Картера.
6. Писати листи з побажаннями для українських політичних в'язнів і висилати їх на адреси офіційних представництв Совєтського Союзу у ЗСА.

Закликаємо всю українську молодь і все наше громадянство прилучитися в день 12-го січня 1978-го року до новонародженої традиції і в цей День Солідарности доказати ділом нашим сестрам і братам в Україні, що вони не самі у їхніх змаганнях за волю, справедливість і пошанування всіх прав людини.

Голова Крайової Пластової Старшини, пл. сен. **Андрій Мицьо**

Голова Крайової Управи СУМА, **Мирослав Шмігель**

Голова Крайової Ради ОДУМ **Віктор Войтихів**

Американські студенти подивляють дисидентський рух в СССР

„Погляди студентів на дисидентів у СССР" — це 30-сторінкова публікація, яка містить у собі видержки (уривки) з письмових екзаменаційних робіт студентів Університету Північного Колорадо після прослухання спеціяльного курсу, що його дав минулої весни д-р Іван Овечко, професор того університету. На курсі, що мав назву „Сучасні дисидентські рухи в СССР", було 35 студентів.

Хоч д-р І. Овечко не викладав і не викладає ніяких політичних наук, а тільки чужі мови й літератури, цей курс через свою унікальність був дуже радо затверджений адміністративно-академічним комітетом, а після закінчення курсу він був оцінений студентами дуже високо: 92% студентів дали йому оцінку „ексцелент", а решта „добре" і „дуже добре". Деякі студенти навіть дописали в анкетах таке: „За три місяці курсу я пізнав СССР більше, ніж за всі роки перед

(Закінчення на ст. 6-ій)

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВУ ФРАЗУ ДІЯЛЬНОСТИ СОВЄТСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Москві, Дейвід Шиплер, знову помістив у числі газети з 30-го грудня 1977 р. довшу інформацію про дію, вплив на маси і совєтську внутрішню та зовнішню політику, як також занепад у зв'язку з „видворенням" і ув'язненням численних осіб, дисидентського руху в Совєтському Союзі, праця якого ще й досі викликає велике зацікавлення на Заході. Під теперішню пору, — пише Шиплер, — діяльність цього руху дещо припинилась, або, краще сказати, послабшала, деякі проєкти були підміновані аґентами КҐБ і посиленими арештами лідерів цього руху, комунікація між членами руху послабла також з тієї самої причини.

До дисидентського руху включилися тепер нові молоді люди і рух поповняється новими членами майже так скоро, як скоро зникають за ґратами совєтських в'язниць і дротами концтаборів старі члени. Деякі з дисидентів, а зокрема творці цього руху, як, наприклад, академік Андрей Сахаров, якого вважають батьком руху спротиву в СССР, твердять, що праця дисидентів ще деякий час буде продовжуватися у теперішній послабленій стадії з огляду на недосвідченність нових людей. Старі ветерани цього руху також твердять, що було б помилкою проголошувати вже сьогодні дисидентський рух в Совєтському Союзі мертвим. Найгірше, що може статися у зв'язку з цією зміною, це те, що наступить перерва в діяльності руху, — період менше координованої діяльности аж до часу практичної заправи нових

(Закінчення на ст. 6-ій)

Д-р Валентин Турчин прибув до Ню Йорку на постійне перебування

Ню Йорк, Н. Й. — Відомий совєтський дисидент, перший голова Відділу Міжнародної Амнестії в Совєтському Союзі, респектований у цілому світі математик і спеціяліст в ділянці компʼютерів д-р Валентин Турчин прибув в четвер, 5-го січня ц. р., разом з дружиною Тетяною, яка є також математиком, і двома синами, 20-річним Петром і 16-річним Димитрієм, до Ню Йорку, де він постійно житиме і займатиметься математичними дослідами в Нюйоркському університеті та, очевидно, обороною прав людини в Совєтському Союзі і обороною засуджених дисидентів, як це він сам заявляє. Д-р Турчин має також запрошення на викладача до Колюмбійського університету, з чого він напевно скористає, бо, як це він заявив кореспондентам на летовищі Кеннеді, „я готовий прийти до праці вже в понеділок не тільки тому, що тужу за науковою працею, але також тому, бо бажаю познайомитись з новими винаходами і усучаснити себе", — сказав д-р Турчин, звертаючись по англійськи до д-ра Роберта Девара, керівника компʼютерського департаменту в Нюйоркському університеті. На летовищі був також приявний Чарлз Стернберґ, екзекутивний директор Міжнародного Рятункового Комітету, який займався спровадженням д-ра В. Турчина до З'єднаних Стейтів Америки.

Перебуваючи в СССР, д-р Турчин не працював останніх три роки, бувши на статусі „політичного безробіття".

Йому також не дозволено виїхати на тимчасовий побут до ЗСА з лекціями до Колюмбійського університету, а коли надійшло друге запрошення з Ню Йорку, то совєтські чинники погодились видати Турчинові візу тільки під умовою, що він виїде з родиною на постійне перебування на Заході без права повороту до Совєтського Союзу. Візу для родини Турчинів видано на Ізраїль, помимо того, що ані він, ані члени його родини не є жидами.

Д-р Турчин покинув СССР в жовтні 1977 р. і дотепер перебував в Европі, де він давав лекції на кількох університетах. З летовища Кеннеді родина Турчинів переїхала до заздалегідь приготованого помешкання на Форест Гіллс (частина Квінсу), де вони постійно житимуть.

Міжнародна Ліґа для Людських Прав в обороні Левка Лук'яненка

Ню Йорк. — Комітет оборони радянських політичних в'язнів інформує:

Міжнарона Ліґа для людських прав, організація, яка має статус неурядової організації при Об'єднаних Націях, почала кампанію в обороні арештованого 12-го грудня 1977 році в Чернігові, члена Української Громадської Групи для сприяння виконанні Гельсінкських угод, колишнього політичного в'язня — Левка Лук'яненка. Першим кроком Міжнародної Ліґи було назначення для Лук'яненка адвоката, який буде співпрацювати з Комітетом оборони радянських політичних в'язнів.

Левко Григорович Лук'яненко народився 1928 року в Городнянському районі Чернігівської области. Брав участь у Другій світовій війні. Закінчив юридичний факультет Московського державного університету. Працював спочатку адвокатом у Львівській області, потім працював інструктором райкому КПРС у Львівській області. Лук'яненко був членом КПРС.

Л. Лук'яненко — один з членів групи юристів, суд над якою відбувся в травні 1961 року у Львові, в будинку в'язниці (КҐБ) при закритих дверях. Лук'яненка засуджено спочатку до розстрілу (кілька місяців він провів у камері смертників), згодом розстріл замінено 15 роками позбавлення волі.

Перебуваючи у Пермському таборі ч. 36 перед переведенням вдруге до Владимирської тюрми, Лук'яненко брав участь майже у віх таборових акціях. В січні 1976 року його звільнено з тюрми а в листопаді 1977 р. Лук'яненко став одним із членів Української Групи сприяння Гельсінкським угодам. Під час короткотривалого побуту на волі, Лук'яненко написав відомий есей „Рік свободи" (цей есей перекладає на англійську мову Комітет оборони радянських політичних в'язнів) та декілька звернень до уряду СССР та КПСС.

Гелій Снєгірьов відповідає на обвинувачення „Літературної України"

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався самвидавний лист 60-річного українського письменника Гелія Снєгірьова до редакції газети „Літературна Україна". Лист Снєгірьова написаний, як відповідь на фейлетон „Альфонс", надрукований у тій газеті 6 вересня 1977 року. Автор фейлетону нападав на письменника за авторство есею „Ненько моя, ненько", в якому розповідається про процес над членами Спілки Визволення України (СВУ) в 1930 році в Харкові. Праця Снєгірьова появиться у видавництві „Сучасність".

Восени 1977 року Г. Снєгірьов написав „Відкритого листа урядові СССР", в якому він зрікся совєтського громадянства, а раніше, 17 липня 1977 року він написав листа до Л. Брежнєва, в якому пропонував широкі реформи в структурі СССР.

Ранком, 22 вересня 1977 року, після цілонічного обшуку, органи КҐБ арештували Гелія Снєгірьова і повідомили його дружину Галину, що він є заарештований за „злочинну діяльність проти держави".

„Дорога Редакціє!

Я зворушений Вашою увагою до моєї скромної особи. Далебі, я не сумнівався, що „Літературна Україна" не забуде про моє 60-річчя в жовтні цього року і гідно відзначить мій ювілей.

Дякую за голосну рекламу, що Ви її зробили на сторінках „Літературної України" моїй суспільно-політичній діяльності і моєму есеєві про українських буржуазних націоналістів СВУ. Зокрема приємне те, що слава про це рознесеться не тільки по просторах України, але хлюпне за кордон, де мешкає чимало читачів Вашого вельмишановного органу.

Я вдячний також ідеологічним відділам КҐБ і ЦК КП України, які в час підказали Вам зробити цю рекламу. До речі, дуже вчасно, бо якраз цими днями мене повідомили, що „Набої для розстрілу" („Ненько моя, ненько") появляться у українських закордонних видавництвах назустріч славному 60-річчю Великого жовтня.

Прикро лише, що в опублікованому панегірику не знайшлося хоч би згадки, яка виясновала б мою відмову від радянського громадянства з приводу мого непогодження з новою конституцією. У заяві до Президії Верховної Ради СССР я, між іншим, писав:

— Вся ваша Конституція — брехня від початку до кінця.

Надіюся, що в наступних публікаціях до мого ювілею Ви зумієте виправити цю помилку і розповісте читачам про цю одну ганебну дію „праведного християнина".

Щиро Ваш
Гелій Снєгірьов

П. С. Ледь-ледь не забув. В наступних публікаціях до мого 60-річчя повідомте, прошу, що в 1956-57 роках ювіляр завідував відділом публіцистики і художньої літератури у Вашому поважному органі. А згодом одержав благословення достойних вихователів і все ще виростав, аж попав у т. зв. „номенклятуру ЦК": з відповідними характеристиками і рекомендаціями „Літературної України" і Спілки письменників сів у крісло головного редактора Української студії хронікально-документальних фільмів і працював на тій відповідальній посаді 7 років. Г. С.

9 вересня 1977
Київ 33, Тарасівська 8, кв. 43.

Павло Плішка виступить в Ірвінґтоні на концерті в Роковини Державности

Ірвінґтон (Р. С.). — Соліст Метрополітен Опери, бас Павло Плішка, який згідно із оцінкою „Ню Йорк Дейлі Ньюз" є „одним із найбільш респектованих співаків оперної сцени", візьме участь як гість-соліст у влаштовуваному тут Святочному Концерті в роковини проголошення Самостійности і Соборности Української Держави. Цей концерт відбудеться в неділю, 22 січня 1978 р., о год. 4-ій по полудні в залі Ірвінґтон Гай Скул, Клинтон евеню, Ірвінґтон, Н. Дж.

Вслід за участю П. Плішки у концерті-бенефісі для церкви св. Юра в Ню Йорку, заповіджений тепер його виступ показує, що цей визначний артист — зірка Метрополітальної опери, попри свої часті появи на світових сценах, бажає теж нав'язати тісніший зв'язок із українською публікою.

Павло Плішка

Співак є українського походження і, як писала вже Галина Порожак-Смідзак в „Українському Тижневику", його дід та бабця еміґрували з України, щоб поселитись в стейті Пенсильвенія около 1910 року. У цьому ж стейті в Олд Фордж, 1941 року народився саме Павло Плішка.

Особливу вимову та взагалі вартість окремих виступів Павла Плішки для української публіки можна зрозуміти та оцінити, переглянувши його постійно великий розклад праці із відомими сучасними театрами та симфонічними оркестрами, як ЗСА так Канади й Европи.

В останніх роках артист був особливо зайнятий звукозаписами передових і відповідальних басових партій світових опер. Співаючи із відомою Беверлі Силс (сопрано), Павло Плішка записав був в Лондоні чолові басові ролі

(Закінчення на ст. 5-ій)

Соліст Київської опери Анатолій Солов'яненко співатиме 14 січня в Метрополітальній Опері

(А. Б.). — Нещодавно наспіла вістка, що дирекція Метрополітальної опери запросила головного тенора Київської опери Анатолія Солов'яненка відспівати у грудні цього сезону партію італійського співака в опері „Дер Розенкавалір" Ріхарда Штравса. Партія сама собою маленька і подія ця могла б пройти незамітно, коли б не повідомлення адміністрації Метрополітальної опери, що вже 14-го січня цього року Солов'яненко співатиме одну з головних партій — Турріду в опері „Кавалерія Рустікана" Масканьї. Такий скок з незамітної до головної ролі напротязі декількох дослівно тижнів, і то в Метрополітальній опері, — явище далеко небуденне, прямо карколомне.

Анатолій Солов'яненко

Анатолій Солов'яненко народився 1932-го року в Донбасі сином шахтаря. Вчився в Технологічному інституті, де здобув звання інженера, а згодом навчав у тому інституті студентів. Принагідно приятелі звернули увагу на його голос, він почав брати участь у конкурсах, — і так порядком конкурсу дістався до Італії, де студіював спів 1963-64 рр. Від того часу шлях Солов'яненка пішов стрімко вгору, і сьогодні він вже має за собою великий досвід і стаж: співав він партії Манріко в „Трубадурі", Едгара в „Лючії ді Лямермур", Герцога в „Ріґолетто", Фавста у „Фавсті" Гуно, Альфреда у „Травіяті", Таварадоссі в „Тосці", Рудоля в „Богемі", Андрія у „Запорожці за Дунаєм" — і це далеко не все.

Після такого драматичного успіху цього сезону, є надія, що Анатолій Солов'яненко приїде ще на слідуючий сезон (зимою 1978-79 р.), щоб кількакратно виступити в ролі Тварадоссі в „Тосці".

ПОМЕРЛА СВ. П. ОЛЬГА БАЛАЦЕНКО

Ірвінґтон. — Минулої неділі, 8-го січня, тут померла на 75-му році життя св. п. Ольга Антонівна Балаценко, народжена Заприцька, осиротивши доню Нонну та внучку Катерину. Панахиди були заповіджені на вівторок і середу, 10 і 11-го січня в год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Литвина і Литвина в Ірвінґтоні, а похорон в четвер, 12-го січня, в год. 8-ій перед полуднем з української православної церкви св. Трійці в Ірвінґтоні на цвинтар в Бавнд Бруку.

Помер інж. Роман Степаняк

Ню Йорк. — В понеділок, 9 січня, помер тут нагло на удар серця на 66-му р. життя св. п. інж. Роман Степаняк, колишній диригент місцевих хорів „Молода Думка" і „Жайворонки" та відомий громадський діяч. Покійний осиротив дружину Дарію і дітей Лідію, Юрія, Марту і Володимира з родинами, ближчу і дальшу родину у вільному світі та в Україні. Час і місце похоронів у цій хвилині ще не визначені.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтський протинаступ

У зв'язку з відзначенням 30-річчя Деклярації Прав Людини, прийнятої в 1948 році Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй, у совєтській пресі появилося багато статтей на цю тему, у яких зокрема відмічується, що Совєтський Союз і країни „соціялістичної співдружности", внесли чималий вклад праці і старань, щоб права людини були забезпечені і респектовані у цілому світі та щоб Деклярація ОН не залишилася тільки пустим звуком, а виконувалась членськими державами на практиці. З цієї зливи совєтського пропаґандивного матеріялу читач довідується, що це, мовляв, під безпосереднім впливом, а в деякому випадку також і тиском Совєтського Союзу й інших соціялістичних країн, були, як твердять совєтські пропаґандисти, привернені політичні, соціяльні, економічні й культурні права цілому рядові народів, які раніше перебували в колоніяльному капіталістичному ярмі і тому й не мріяли навіть про якісь права людини, а може й не знали про їх існування.

Політичні аналітики і спостерігачі спочатку застановлялися для чого це все говорить совєтська офіційна пропаґанда. Кожному відомо, що совєтські верховоди на практиці завжди з повною погордою й іґнорацією відносились до Декляраціі Прав Людини ОН, топтали й топчуть усі права своїх громадян, не придержуються жадних міжнародних домовлень і Гельсінкської угоди, зокрема тих гуманітарних справ, які увійшли до „Третього кошика" Гельсінкської домовлености, сформованого на підставі і взірці загальної Деклярації ОН. Але потім прийшли до висновку, що це є чергова спроба комуно-московських імперіялістів атакувати ті західні проєкти і політичні потягнення, які знаходять серед населення СССР широкий відгомін і схвалення. Наприклад, коли на Заході, а зокрема в Білому Домі у Вашінґтоні мало, або нічого не говорили про права людини, то в совєтських виданнях ніколи, або майже ніколи не заторкувалось комплексу цих питань і не відзначувалось шумно річниці Декляраціі Людських Прав ОН. Тільки від часу, коли людські права стали інтеґральною частиною американської закордонної політики а президент Джіммі Картер і Державний департамент ЗСА кількакратно натаврували Москву за порушення елементарних прав людини в Совєтському Союзі, багато дечого змінилось в совєтській імперії, не зважаючи на тривання терору органів КҐБ, які продовжують ув'язнювати політичних активістів і борців за національні й людські права в СССР. Москва, хотіла цього чи ні, почала прикриватися Деклярацією Людських Прав ОН, в багатьох містах СССР постали комітети оборони прав людини в капіталістичних країнах, визначено день відзначення прав людини, а в пресі ведеться сильна пропаґандивна акція проти західніх країн, головно ЗСА, з обвинуваченням за „расову дискримінацію", „непошанування прав робітників", „визискування робітників великими підприємцями" тощо. При тому совєтські пропаґандисти відмічують, що СССР являється першою і чи не одинокою країною де права людини поставлено на практичну основу. Більше того, виходить, що це Совєтський Союз „нав'язав капіталістичному світові" справу прав людини, піднявши її, разом із своїми союзниками, на повну ширину в Організації Об'єднаних Націй. Очевидно, кожний совєтський пропаґандивний виступ закінчується заялозеною фразою, що тільки у соціялістичній системі можуть бути повністю забезпечені права людини.

Виглядає, отже, що совєтська контратака ведена зумисно, щоб випередити „капіталістичні країни" у веденні справжніх оборонних акцій на користь прав людини в комуністичних країнах, які там є особливо загроженими і де хвиля терору і беззаконня не припиняється. Потрібно б тепер тільки послідовности у веденні цих оборонних акцій для виявлення справжнього обличчя комуно-московських злочинів супроти народів і людини.

К. Крупський

„БАБИН ЯР ПАРК" В ДЕНВЕРІ

I

На початку вересня 1977 року денверський щоденник „Рокі Мавнтейн Нюз" помістив на першій сторінці фотосвітлину таблиці з написом: „Бабин Яр Парк". Перед написом на таблиці видніє вироблений великий кленовий листок, на тлі якого стікає якась символічна крапля.

В написі під фотосвітлиною сказано, що цей новий міський парк положений в південно східній частині Денверу і занімає 25 акрів площі. Дальше в написі подано докладну льокацію парку і сказано, що цей парк є присвячений жертві сто тисяч совєтських жидів, замордованих в 1941 році поблизу Києва, та що вкоротці заходами міста і створеної неприбуткової фундації перші стадії форми ляндшафту цього парку будуть в процесі.

Вже декілька разів доводилось мені переїздити цією гарною околицею біля цього новоствореного парку і, глянувши на таблиці, що стоять в різних сторонах паркової площі, чомусь неможливо було здержатись від іронічної згадки: „Ось і маємо шматок України в далекому Кольорадо."

Можна б було і дальше промовчувати створення цього парку, але якби то це створення відбувалось без шкоди для українського імени. Ось, наприклад, в дні 27-го грудня 1977 р. голова фундації Дейвід Раскін виступив в одногодинній програмі, передаваній радіостанцією КВОД. Раскін дав інформацію в справі пляну закінчення творення парку, яке відбудеться в слідуючому році. Інформація Раскіна була переплітана передаваною музикою Шостакевича із симфонії „Бабин Яр".

На вступі Раскін сказав, що „Бабин Яр" — це „місце біля Києва в Росії, де в 1941 році нацисти при допомозі українських коляборантів розстріляли тисячі жидів".

З дальшої інформації Раскіна відносно пляну парку виходить, що в пам'ятнику, який буде створений в парку як центральна його частина, буде щось в написах, що століттями пригадуватиме американським туристам українського походження про те, якого то злочину допустились їхні предки. В парку будуть засаджені дерева і кожне з тих дерев символізуватиме тисячу закатованих в Бабиному Ярі біля Києва жидів.

Раскін сказав, що творення цього парку не було легким завданням і воно забрало чимало наполегливих старань, але вже тепер є вигляди, що цей парк матиме статус як „Нешонел Парк", який відвідуватимуть туристи з цілого континенту.

Дейвид Раскін з професії є „едукаційним спеціялістом". Серед жертв в Бабиному Ярі він не втратив нікого з близьких, хоч 8 членів з його ближчої родини в Східній Польщі нацисти викликали з хати і розстріляли.

Про що нам тут йдеться? Раскін не назвав усіх злочинців з Бабиного Яру по національності. Він назвав тільки українців, а головних злочинців Раскін чомусь збув назвою „нацисти". Як знаємо, нацисти були і є також в самій Америці. Ось саме цей факт диктує нам, що цієї справи ми ніяк не сміємо промовчувати так, як це досі наша преса робить у випадках інших протиукраїнських виступів.

Наша преса радісно зустрічає і найменший прояв кращого співжиття між американськими українцями і жидами, але вона переочує велику цілість, бо добра воля Шифріна, д-ра Михайла Штерна та ще декількох інших жидів доброї волі є лиш краплинами в морю загального жидівського упередження супроти українців.

Нам здається, що якби наша преса присвятила навіть усі свої сторінки справі порозуміння і кращого співжиття з жидами, то жиди і дальше понижуватимуть наших історичних державних мужів, називаючи їх „погромниками". Вони і дальше творитимуть фальшиві міти бабиних ярів, але справа лежить не в здержанні жидівських протиукраїнських виступів, а лежить вона в освідомленні та моральному підготованні українців до таких виступів. За 10-20 років зникне добра воля жидівських одиниць, а залишуться пам'ятники, які несправедливо будуть калічити совість американців українського походження і будуть викликати в них почуття якоїсь вини і сорому.

Бабин Яр Парк в Денвері чи щось подібного в іншому американському місті не сміє заскочити американця українського походження несподіванкою. Він повинен бути підготованим до такої несподіванки. Тому треба, і то тепер, відкрито вказувати на кожну жидівську напасть, якою хитрою вона не була б. Ось, наприклад, Раскін не відважився назвати німців по їхній національності тільки тому, що ті бувші нацисти сьогодні мають свою незалежну державу, але Раскін згадує українських коляборантів. Це виразна хоч і дуже перфідна та шкідлива для усіх українців — дискримінація.

Чомусь американські жиди не творять в Америці парків для вшанування далеко чисельніших жидівських жертв в Треблінці, Варшаві та інших німецьких катівнях. Зовсім ясно чому. А тому, що тут треба було б мати до діла з незалежними народами. Ось чому жидам вигідніше є звалювати вину на нарід, який ще при кінці 20-го століття нашої ери носить кайдани неволі так, як і тоді, коли жиди явнославно були по боці поневолювачів українського народу — Росії і Польщі.

Цікаво, які засади етики і моралі дозволяють на таке трактування народу, який на своїй землі потерпів не менше кривд від тих, що їх зазнали самі жиди. Кожен, хто перечитає клясичну працю Гадфрея Бландена "The Time of the Assassins" переконається в тому, що українці потерпіли від нацизму не менше від жидів. Коли ж до того додамо жертви страшного голоду 1932-1933 років та усі інші м'ясорубки, доконувані Москвою в Україні, то отримаємо страшні картини з пекла Данте. Якщо жиди і досі не бачать того то значить, що їх не переконають і цілі гори найбільш наукових праць про те, що український нарід був і до нині є жертвою найбільшої несправедливости.

(Продовження буде)

Д-р Степан Ерліх •

УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСАЛ

Переді мною Універсал Української Центральної Ради, проголошений в Києві 7-го листопада 1917 р.

В той рік, від осени 1917 до осени 1918 року, було проголошених народами Центральної й Східньої Европи декілька універсалів та декляраций самостійности.

Та згаданий універсал Української Центральної Ради є унікальним між усіми другими.

Вже на перший погляд ока — він надрукований в чотирьох мовах, в українській, російській, польській та жидівській.

В той час, в добу непогамованого шовінізму, який ще другий універсал, ми питаємо, звертався до меншин у їхніх мовах?

В той час, виходить, творилися різні національні держави, але вони в першій мірі дбали лише за свої народи й не прикладали більшої уваги до меншин... Правда, вони пізніше давали деякі права і навіть ґарантії своїм меншинам, але такі — дуже рідко були реалізовані...

Не такий був Київський Універсал. Він товстими буквами оповіщав: „народам російському, европейському, польському та іншим на Україні признаємо національно-персональну автономію"!

Скільки літ пройшло, щоби та ідея була признана в Канаді під назвою „plurality of cultures". Але — в якій мірі? Спитайте нарід у Квебеку...

У З'єднаних Стейтах, чи у Великій Британії все ще дальше боряться за здійснення того ідеалу.

А другий принцип того українського універсалу, який все ще чекає на те, щоб бути затвердженим в Західньому Світі, звучить: „Однині на землі Республіки Української смертна кара касується".

Та винятковість Українського Універсалу була не лише на папері, а була вона реалізована в житті!

Ось що пише про ті часи та про українську владу молода жидівка з Литви, яка в часі війни опинилася в Чернігові: „В тому часі, в початках 1919 р., влада була в руках Петлюри. Він здобув Чернігів для Незалежної України. Ці люди були скромні, привітні й нерафіновані... Під час тієї окупації в місті не було жадного клопоту. На жаль — вона не тривала довго..." В другому місці каже та ж сама молода жидівська дівчина таке: „...чудо над чудами! Одного ранку ми були заскочені появою рабина в клясі. Він прийшов учити нас юдаїзму. Це викликало багато метушні. Як це — рабин? Справжній рабин? — кликали учні, невірячи самим собі. Справжній рабин із бородою й довгим убранням, як піп!... Чи він справжній жид? — запитала несміло одна дівчина. Їй на відповідь покотився довгий голосний сміх. Я пригадую, що наш бідний рабин так дуже пробував контролювати ситуацію і виглядати певним себе. Бо — уявіть собі рабина, який вчить у школі, в якій раніше (до влади Петлюри) жидівські діти не були принимані..." (Цитати із споминів: „JANOVA" by Frances Senior Melamed, Janova Press, Cincinnaty, 1976.

Не так вона писала про німців і голод, який вони спричинили, або — про денікінців, які самі робили й організували селянські погроми, чи — про поляків — „їхні лиця були такі жорстокі які їхні вчинки".

Через призму тої книжки (спомини Ф. С. Меламед), короткий період української влади видається острівцем нормальности на бурхливому океані жорстокостей, які мали різні форми, але той же самий нелюдський зміст.

Другим таким островом нормальности була Західня Українська Народня Республіка (на теренах давн. окупованих австро-угорською монархією, Галичина).

Ось та Західня Українська Республіка, помимо бушуючого шовінізму навколо неї, принімала жидів в ряди своїх урядовців та до армії. Я сам знав одного жида, який служив у військовій жандармерії. Не було там також переслідування поляків. Ми вчилися в школі про німецькі знущання над поляками, в часі Шлезького плебісциту, але нічого не було говорено про переслідування поляків на території ЗУНР — в Галичині.

Англійці все ще шукають за формулою для Північної Ірляндії, а вже в тих часах як Київська так і Західня Україна мали ту формулу, яка виплинала там натурально, як повітря. Може й важко буде англійцям найти сьогодні ту формулу для Ірляндії, бо вони її ніколи не мали...

Україна мала ту формулу на ліберальний-демократизм вже в XVII сторіччі й раніше. В XVII ст. не було в жадній державі Европи ані одного жидівського жовніра в її арміях, крім України. Там, в Україні, участь жидів в українських козацьких полках — була звичайною річчю. Про геройську смерть одного із тих жидів-козаків в боротьбі з московськими військами говорили козаки, як теж писали рабини. (На основі спогадів двох рабинів: Rabbi Yoel Serkes, 1561-1640; Rabbi Mayer, 1558-1616).

На тлі таких традицій ліберальний демократизм українських держав XX ст. виглядає натуральним і він нас не дивує.

Та дивує нас та сьогоднішня невблаганна й жорстока дійсність, там — на Сході Европи, як також тут на Заході.

• Д-р хемії С. Ерліх уродився в Перемишлі, під час окупації Західньої України німцями в Другій світовій війні, жив на арійських паперах в українському гуцульському середовищі в Микуличині, по війні еміґрував до Ізраїлю, там студіював, пізніше жив в Греції й Західній Німеччині, а від 1970 р. живе в ЗСА.

ЖЕРТВЕННІ, СКУПІ, ЧИ БАЙДУЖНІ?

(І.К.). — Жертвенність українців у вільному світі — це ціла проблема. Складна, різногранна й інколи дуже загадкова, повна взаємосуперечних проявів. Яких 30 років тому, коли ще існувала в Америці проблема „старих" і „нових", чи пак — давніх іміґрантів і новоприбулих, ті давні тут осілі українські люди здебільша з Галичини, у величезній більшості зарібкові іміґранти, виявили були подивугідну тугість і подивугідний патріотизм — не словом, а ділом. Використовувані на важкій фізичній праці, прибулі сюди голі-босі, без провідної верстви, будували буквально в пустці і з пустки церкви, народні доми, братські Союзи, захоплювалися аматорськими театральними виставами й народними танками. І водночас щедрою рукою підтримували рідний край — однаково „Рідну Школу" і „Просвіту", як революційне підпілля. Плили гроші з Америки і на Дім Українського Інваліда у Львові, і на Народну Лічницю у Львові, і на потерпілих від повені і на оборону політичних в'язнів. І хоч не було в отій нашій громаді в Америці перед Першою світовою війною та між двома Світовими війнами ідеальної згоди й гармонії, проте та громада була високопатріотична, мала зрозуміння для потреби організації і знала, що ніякої праці не можна виконати — без грошей.

Новоприбулі сюди іміґранти-поселенці, вже після Другої світової війни, влили в оту давню громаду свіжу кров та підсилили громаду кількісні і якісно. Але й принесли з собою хворобу партійництва і того собі-панства, якого раніше тут не було. Виявилися ці хиби й на збірковій акції. Щоби протидіяти її анархізації та завести якийсь лад у виборі які саме цілі найважливіші та котрі — хоч і також важливі, проте вже на дальшому пляні — пробувано централізувати збіркову акцію, себто використовувати жертвенність громадян за принципом пріоритету та справедливости. Задум був шляхетний і розумний — у практиці не вдався. Окремі установи й організації, ба навіть окремі партії й групи, не захотіли піддатися будь-якому керівництву у збірковій ділянці, вели її на власну руку, зверталися до суспільства з власними закликами і в наслідку постав повний хаос у збірковій акції, який панує і нині. Але водночас вийшли наверх такі парадокси, що з одного боку українська громада в Америці породжувала подив своєю жертвенністю, з другого дивувала чи-то скупістю, чи байдужністю. Наприклад: мільйонові суми пішли на створення Центру українознавчих студій при Гарвардському університеті і мільйонові суми пішли на „Церкву в потребі". Широкі кола суспільства захопилися атракційними гаслами, а коли вони знайшли ще енерґійних і відданих справі організаторів — то знайшлися суми, про які раніше ніби й годі було мріяти. У різних містах ЗСА постали теж величаві нові святині. Це добре — на Божу славу і для підтримання християнської моралі в громаді. А втім, кожний з нас знає десятки ближчих і дальших знайомих, які зі скупости не дали на ніщо ані цента. А є ще третя категорія українських людей: таких, які просто байдужні, просто не цікавляться ніякими творчими й конструктивними культурними чи громадськими справами і наче тільки формально належать до громади за своєю метрикою, але по суті — їхня хата скраю. Відома істина, що в кожному більшому осередку українського життя в Америці — на всі імпрези завжди приходять ті самі люди. Розмірно невеличка частина великої числом громади належить до кількох і кільканадцяти організацій і товариств, — велика більшість не належить нікуди...

Це те прикре, нездорове явище, яскравим віддзеркаленням якого є факт, що центральна українська установа в Америці, яка охоплює величезну більшість зорганізованого нашого суспільства — політичні, суспільні, жіночі, молодечі, наукові, спортові, професійні організації, що їх членство виявляється таки шости цифрами, ця керівна й репрезентативна наша установа спирається на грошо-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Наталія Кібець

БАЖАННЯ ЧИ ОБОВ'ЯЗОК

Дякуючи невтомній праці й витривалості редакторів наших українських часописів не всі поступаючі дописи попадають в кошики, дещо з них появляється на сторінках часописів і тоді українська спільнота довідується хто вмер, а хто ще живе й працює на славу українського імени. А праці багато, поле широке, а сівачів все менше та менше. Зі сторінок наших часописів довідуємось про знущання над передовою інтелігенцією в Україні, про нищення пам'яток старовини, бо кожний зайда, а їх Україна мала багато, хоче асимілювати наш нарід. Всі знахідки з археологічних розкопок ховають або в Ленінграді, або в Москві. Ховають тому, щоб молоде українське покоління сприймало голу науку, історія якої починається від Москви, а не знала, що культура античної Русі (не Росії) була висока, вона цілих сім сторіч зберігала свою ідеологічну незалежність, про що свідчать історичні, фолкльорні й археологічні відомості. Русини перших століть нової ери були великим і висококультурним народом. Хто, як не Київська Русь майже півтисячі літ підтримувала статусєво в Европі та й у всьому світі і, здається, оселившись в країнах, де ніхто не контролює і не забороняє, наш святий першообов'язок вишукувати в полові нещирости й тенденційних перекручувань зерна правди, хоч якби це важко й безнадійно не здавалось.

Скільки нас на еміґрації лишилося таких, для яких українська справа є першою? Подивіться на фінансовий звіт УККА, скільки жертводавців на УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД? Не дуже багато, і про тих, що серед небагатьох живучих в Міннесоті, хочу згадати. Їх безумовно є більше у нас, але це ті, яких українська громада відзначила в кінці 1977 року.

Ось пані Марія Процай-Сокіл. Член багатьох українських організацій, належить до так званої першої еміґрації. П'ятнадцятилітньою дівчиною відважується їхати сама у невідомий світ до брата в Америку, до якоїсь Пенсильвенії. Божа рука скерувала її до Міннеаполісу, де вона знайшла свою товаришку (тепер п-і К. Мельник), звичайно й залишилась тут. За перші зароблені гроші купила „Кобзаря", свого в майбутньому нерозлучного сопутника. Тут же в Міннеаполісі зустрілась з Антоном Процаєм, побрались і включились активно насамперед в життя церковної громади, а пізніше в політично-громадське. Приймають участь в танцювальному гуртку, співають в церковному, а потім світському хорі, зберігаючи цим мову, традиції й пропаґують українське мистецтво в чужинецькому світі. Після Другої світової війни пані Марія Процай спровадила 80 родин, в тому числі й мене з родиною. Допомагала спровадженим і харчами й нічлігом, а головне, всіх своїх дітей виховала в українському дусі. Традицію й уміння писання писанок передала своїм дітям і внукам. Тисячі писанок розходяться з їх склепу по всій Америці, Канаді й навіть попадають до Европи. Без п-і М. Процай і її дітей не проходить ні одна мистецька виставка в Твін-Сіті, Міннесота. З її родини ще й тепер поступають великі суми на різні добродійні цілі.

І ось з нагоди її 80-ти ліття 6-го серпня 1977 року 32 Відділ ОДВУ і 15 Відділ УЗХ (членкинею яких вона є) вшанували її ювілей. Велика заля при парафії св. Арх. Михаїла була виповнена вщерть представниками різних організацій, членами родини, друзями і вдячними „Діпістами". Пані Процай ще й досі активна.

Традиції старших переймають молоді. Природа, кажуть, пустоти не терпить. Поодинокі хори при церковних громадах не задовольняли потреб української громади в Твін-Ситі й ось 19 років тому організувався мішаний хор. За цей час склад в ньому змінився. Дехто відійшов на лоно Авраамове, дехто з уваги на вік, в тому числі й пані М. Процай, дехто виїхав, але на місце їх прийшло молоде поповнення. Хор працює і наслідком їх праці маємо чудові дві платівки, які передаються „Голосом Америки" на всіх станціях в Україну. Адміністраційний керівник О. Цареградський, диригент о. Микола Бринь. Хор „Дніпро" — так вони себе назвали — звеселяє серце міннесотців (українців і чужинців), українців інших стейтів і канадців.

2-го жовтня 1977 р. 15 Відділ УЗХ вшанував хор бенкетом, на який прийшли представники всіх організацій, любителі співу й приятелі хору. Неділя, 27 листопада був надзвичайно переобтяжений день. Твін-Ситі вітало в себе мистця, гостя з Польщі Тирса Венґриновича, який працює в графіці, дереворізі, ліноритi.

Тирс Венґринович народжений 21-го вересня 1924 року в Дрогобичі, у священичій родині. Дитячі й молодечі роки провів у Сяноці на Лемківщині. Чудова природа цих сторін та архітектурні цінності захопили молодого Венґриновича своєю красою і мали великий вплив на його мистецьку творчість і на довгі роки зв'язали його чуттєво з тим клаптиком української землі. Диплом митця-графіка Академії в Кракові дістав у 1951 році. Від того часу працює в закладі Археології Польської Академії Наук, не занедбуючи мистецької творчости. Як член спілки Мистців у Кракові бере участь у багатьох виставках у Польщі. Темою його праць: краєвиди Лемківщини, ліси, гори і її чудова безцінна церковна архітектура, дерев'яні й муровані церкви Лемківщини, що залишились тепер занедбані. Також не залишились без уваги події війни — гірка доля рідного народу — картини: „За свободу", „Руїни", „Розстріл", „Виселені", „Мати", „Боєвичка", й інші. Третьою групою мотивів праць — Ікони: „Христос", „Божа Мати", „Святі", „Пієта" й ін. Праць в графіці, дереворізі й ліноритi мистець нараховує кілька сотень, малює також олією. Чудові його екслібріси, яким Тирса Венґринович присвячує щораз більше часу, присвячені любителям книжок, для державних інституцій та бібліотек.

Від 1952 року Тирс Венґринович брав участь у більш, як сотні вистав у різних містах Польщі, а також закордоном: в Софії, Будапешті, Празі, Братиславі, Берліні Липську, Брюсселі. Лондоні й Америці. Його праці зберігаються в багатьох музеях і приватних колекціях: в Америці, Австралії, Еспанії, Бельгії, Чехо-Словаччині, Польщі, Португалії, Італії, Канаді, Німеччині. Хоча виставка його речей відбулася не в дуже показовій залі, але відвідало її чимало людей, в тому й місцеві мистці, та й залишилось мабуть не по одній картині в хатах любителів мистецтва. Хоч Тирс Венґринович живе постійно в Польщі й начебто відірваний від більшого українського середовища, в його працях українська тематика домінує. З них промовляє любов до всього, що рідне і тому відвідувачі поверталися з іншої виставки до цієї знову, бо тематика близька і зрозуміла для нас. Організатором цієї виставки було Т-во Українських Інженерів, голова Степан Тисовський.

В той же самий день в залі парафії св. Арх. Михаїла 110 Відділ СУА улаштував виставку Володимира Баляса. Було виставлено понад 30 картин (ліноріти) різного формату: „Полева царівна", „Місячна соната", „Перекотиполе", „Пахуче сіно", „Обжинки", „Марічка", „Відпочинок" й ін. Одні української тематики, інші мехіканської. Кожна своєрідна і оригінальна своїм виконанням. Тут також не бракувало відвідувачів і покупців. Пані 110-го Відділу СУА, на чолі з головою Ірмою Корсунською, вміли показати товар лицем — говорячи по гендлярськи. Між образами гарно розмістили килими, рушники, кераміку, різьблені речі так, що була дійсно мистецька виставка, до того приваблював буфет з домашнім печивом і запашною кавою. Заля велика й світла заохочувала до довшого перебування в ній, а гарні молоді обличчя союзянок привітно усміхалися до кожного відвідувача. Володимир Баляс закінчив художню Академію у Варшаві. Після Другої світової війни еміґрував до Канади, потім до Америки — Лос Анджелесу, а тепер мешкає в Мехіко. Він постійно працює в графіці, малярстві й декоративному мистецтві. Його роботи зберігаються в приватних колекціях Канади, Америки, Европи. В групових виставках приймав участь в: Болгарії — Софія, Гельсінкі — Фінляндія, Італії — Рим, Москві, Мюнхені, Парижі, Варшаві, Львові, Києві — Україна, Торонто — Канада, Філядельфії, Детройті, Ню Йорк — Америка й ін. В одиночних: Ню Йорк „Аіґоа Дункан ґалерія", „Сівік Сентер — Буена парк" — Каліфорнія, „Малене арт ґалері" — Лос Анджелес, „Мунісіпал де Арма і культура ґалерія" — Мехіко.

В той же самий день ініціятивною групою в залі школи при церкві св. Константина був улаштований літературний вечір місцевої поетеси і громадської діячки Олі Луцик. Вечір пройшов більш ніж успішно. Думаю, що будуть окремі звіти про цей вечір. Чи від щирого бажання допомогти, чи з обов'язку робити гідну українського імени

(Закінчення на стор. 5-ій)

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 23-го до 27-го травня 1977 року на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

Звіт головного касира Уляни Дячук

Видатків, виплачених канадськими грішми, було на загальну суму $434,062.18, на $4,849 менше від попереднього року. Впали виплати посмертних допомог на суму $27,283 та організаційні винагороди на $9,274. На суму $27,279 виплачено більше корпораційних податків від вкладок та прибутків. Багато коштів покрито американською валютою на загальну суму $126,202.20.

⁂

На кінець мойого звіту хочу згадати, що в травні 1976 року відійшов на пенсію з причини хороби, один з найдовших працівників Головної Канцелярії, та головний книговод фінансового відділу, пан Степан Куриляк. Його місце зайняв молодий віком, наш працівник ще від часу, коли ходив [illegible] середньої школи, а тепер вже ґрадуант Коледжу св. Петра в Джерзі Ситі, п. Олесь Благідка.

Найголовнішою моральною основою УНСоюзу був і є далі, національний сантимент. Ті, що забезпечувалися колись та забезпечуються в ньому тепер знають, що рівночасно з тим вони вступають в організацію, яка зберігатиме і поширюватиме серед молодшого покоління українські національні почування і традиції. Ідучи за прикладом наших попередників, ми далі не підкреслюємо тільки фінансових вар тостей, яких наші члени можуть осягнути, а радше вклад УНСоюзу в розбудову та поширення українського життя та несення допомоги своїй поневоленій батьківщині.

Переглядаючи старі річники „Свободи", які можна вважати за історію українського поселення в Америці, треба ствердити, що не було такої ділянки в житті українських громад, якої співтворцями не був УНСоюз та його члени, чи в якій не брали б вони живої та активної участи при великім вкладі свого часу і праці.

На жаль, наші віддані союзові діячі поступово відходять, а їх місце є тяжко заступити новими. Уважаю, що найбільшою нашою проблемою від років є брак відданих молодих людей, які щиро бажали б дати свій вклад у дальший розвиток нашої організації.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 1976

ASSETS

* Bonds	$ 26,999,705
* Common stocks	139,527
Mortgage loans on real estate	3,476,911
Properties occupied by the society	30,000
Properties acquired in satisfaction of debt	68,047
Certificate loans and liens	542,351
Cash on hand and on deposit	402,567
Other invested assets	8,369,787
Electronic data processing equipment	20,864
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office	7,924
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected	55,346
Investment income due and accrued	435,345
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rates	(16,345)
Totals	$ 40,532,073

* Bonds: — Amortized or investment value
* Stocks — Market value

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	$ 27,672,216
Aggregate reserve for accident and health certificates	15,473
Supplementary contracts without life contingencies	123,533
Certificate and contract claims:	
Life	214,675
Accident and health	7,500
Provision for refunds payable in following calendar year — estimated amount:	
Apportioned for payment to December 31, 1977	497,276
Premiums and annuity considerations received in advance less $ none discount; including $ 25,400 accident and health premiums	690,692
Commissions to fieldworkers due or accrued — life and annuity $ 97,260 accident & health $ 2,543	99,804
General expenses due or accrued	7,500
Taxes, licenses and fees due or accrued	342
Unearned investment income	197
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee	10,682
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	29,874
Printing plant expenses due and unpaid	12,194
Mandatory securities valuation reserve	364,630
Unexpired subscriptions to Official Publication	24,406
Total liabilities	29,770,997
Unassigned funds & special reserves	10,761,075
Total:	$ 40,532,073

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates & annuity considerations	$ 2,938,394
Accident and health cash premiums, including $ 4,531 certificate, membership and other fees	76,568
Considerations for supplementary contracts without life contingencies	7,916
Gross investment income	2,373,733
Income printing plant	566,512
Sale of Ukrainian Publication	15,745
Donations received	2,967
Total Increases in Ledger Assets	$ 5,981,838

DECREASES IN LEDGER ASSETS

Certificate and contract claims (Life)	$ 1,588,482	
Accident and health	2,500	
Surrender values	250,511	
Refunds to members	471,541	
Total Paid Members and Beneficiaries		$ 2,313,035
Paid for claims on supplementary contracts without life contingencies		9,650
Commission to Fieldworkers		
Life insurance and annuities	332,850	
Accident and health	8,311	
		$ 341,162
General expenses and fraternal payments		1,419,372
Taxes, licenses and fees		170,726
Printing plant expenses		568,778
From sale or maturity of ledger assets		39.718
Total Decreases in Ledger Assets		$ 4,869,407

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets December 31st of previous year	$ 40,037,970
Increase (+) or decrease (—) in ledger assets during the year	+ 1,112,431
Total = Ledger Assets December 31 of current year	$ 41,150,402

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as of December 31, 1976

total admitted Assets	$ 40,532,073
Liabilities & unassigned Funds:	
Reserve for life certificates	$ 27,672,216
Reserve for ADD certificates	15,473
Claims & accrued liabilities	2,083,308
Total Liabilities	$ 29,770,977
Margin of safety to certificate holders	10,761,076
Total	$ 40,532,073

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1976 was	136.15
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1976 was	50.86%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1976 was	4.18%

(Signed by): Daniel G. Stewart

PEAT, MARWICK, MITCHEL & CO.
(Consulting Actuaries)

JOSEPH LESAWYER,
Supreme President

ULANA M. DIACHUK,
Supreme Treasurer

INCOME

	1974	1975	1976
Dues from Members	$ 2,991,725.34	[illegible]02	$ 3,025,484.57
INTEREST RECEIVED FROM:			
Loan to UNURBAN Renewal Corp.	—		263,017.03
Stocks	28,390.56	6,065.92	5,845.04
Banks	1,431,78	6,489.26	1,440.58
Bonds	1,167,402.98	1,196,319.60	1,377,166.23
Certificate Loans	20,578.69	20,792.18	19,641.51
Mortgage Loans	329,593.74	287,878.71	252,374.09
TOTAL:	$ 1,547,397.75	$ 1,511,545.67	$ 1,919,484.48
Income of Printing Plant	494,883.48	505,670.24	566,512.88
Income of UNA Estate — SOYUZIVKA	360,676.23	395,018.62	437,921.95
Rent — Real Estate	91,303.31	62,172.89	36,054.83
AMORTIZATION & PROFIT ON SALE OF INVESTMENTS			
Accrual of Disscount on Bonds	3,738.29	3,720.09	3,883.72
Profit on Sale of Bonds	255.58	63,06	—
Profit on Sale of Real Estate	3,985.30	6,632.33	—
Profit on Canadian Exchange	6,714.31	5.50	—
TOTAL:	$ 14,693.48	$ 10,420.98	3,883.72
MISCELLANEOUS INCOME:			
Transfer to Orphans' Fund	5,383.89	8,750.00	7,916.66
Donation to Emergency Fund	3,910.19	4,097.39	2,967.13
Sale of Ukrainian Publications	22,458.07	12,818.25	15,745.06
Taxes held in Escrow	—	1,313.21	—
TOTAL:	$ 31,752.15	$ 26,978.85	$ 26,628.85
REFUNDS			
Reinsurance Recovered	6,442.00	4,172.00	978.00
TOTAL:	$ 6,442.00	$ 4,172.00	$ 978.00
GRAND TOTAL:	$ 5,538,873.74	$ 5,528,571.27	$ 6,016,949.28

DISBURSEMENTS

	1974	1975	1976
BENEFITS PAID TO MEMBERS:			
Cash surrender	$ 217,168.60	239,649.73	$ 250,511.00
Death benefits	753,084.81	721,288.94	697,919.63
Addl. accidental death benefits	5,500.00	8,500.00	7,000.00
Accidental death & dismemberment benefits	20,000.00	5,000.00	2,500.00
Payor death benefits	4,873.08	4,751.99	4,691.00
Endowments matured	854,961.47	936,465.41	884,540.85
Dividend to members	426,114.74	457,157.03	471,541.75
Trust fund disbursed	7,286.66	5,588.01	4,003.08
Interest on trust fund paid	1,704.38	899.33	956.38
TOTAL:	$ 2,290,693.74	$ 2,379,300.44	2,323,663.69
INVESTMENT EXPENSES & AMORTIZATION:			
Loss on Canadian exchange	—	—	122.50
Loss on sale of real estate	—	—	5,807.25
Investment losses on mortgages	55,543.49	6,773.06	26,038.97
Accrued interest on bonds	2,171.94	12,981.58	15,833.32
Bank charges for custodian acct.	5,303.55	5,173.95	5,294.24
Amortization of premium on bonds	8,074.95	7,420.92	7,778.17
Depreciation of printing plant & EDP equipment	6,899.77	—	3,209.92
Depreciation of real estate	14,506.19	14,714.14	15,527.39
Loss on sale of bonds	23,668.89	32,948.26	7,749.49
Investment Expenses-Gen'l	—	75.00	75.00
Collection charges on Canadian checks	—	—	29.57
TOTAL:	$ 116,168.78	$ 86,044.17	$ 87,465.82
Official publication "Svoboda"	258,200.00	253,200.00	302,200.00
Operating expenses — printing plant	491,202.41	507,169.20	568,778.24
Operating expenses — UNA Estate	344,418.02	376,223.60	397,908.52
Operating expenses — real estate	103,201.96	67,405.28	45,834.51
EXPENSES OF ANNUAL MEETINGS & CONVENTION:			
Convention expenses	281,454.85	10,030.00	(125.00)
Expenses of Annual Session	—	24,624.53	19,612.56
Auditing Committee expenses	6,459.96	6,793.76	6,814.93
TOTAL:	$ 287,914.81	$ 41,448.29	$ 26,302.49
ORGANIZING EXPENSES:			
Advertising	23,959.09	12,498.30	16,491.15
Medical inspections	5,847.01	5,102.55	4,267.52
Reward to Branch Organizers	83,353.31	49,354.52	55,374.26
Reward to Special Oganizers	29,744.62	16,718.94	8,540.00
Reward to Branch Presidents & Tresurers	2,355.50	2,065.00	1,612.00
Refund to Branch Secretaries	257,355.61	278,882.92	275,635.74
Supreme Medical Examiner's fee	1,250.00	1,500.00	1,500.00
Traveling expenses — Spec. Organizers	17,021.09	10,882.52	6,542.39
Field conferences	936.79	1,387.33	5,608.48
TOTAL:	$ 421,823.02	$ 378,392.08	$ 375,571.54
SALARIES, TAXES & INSURANCE:			
Employee hospitalization plan	16,915.77	18,378.91	20,890.61
Employee pension plan	76,362.33	84,966.00	68,979.00
Insurance — group	8,802.91	6,442.28	7,868.13
Insurance — Workmen's Compensation	4,182.00	3,726.00	3,822.00
Salaries of executive officers	72,980.80	77,000.00	78,590.00
Salaries of office employees	215,240.00	203,260.30	237,520.74
Special compensation for employees	7,540.00	—	8,580.00
Taxes — Federal & State, unempl., social sec. & witholding	20,969.38	27,601.66	25,083.18
Taxes — Can. — Dom. Prov. unempl. social sec.	279.60	160.98	57.48
Taxes — Jersey City — Payroll	—	7,964.94	2,727.26
TOTAL:	$ 423,272.79	$ 429,501.07	454,028.40
GENERAL OFFICE EXPENSES:			
Books & periodicals	944.15	990.26	1,245.06
Furniture & equipment	67,313.03	5,283.09	3,267.25
General office maintenance & expenses	20,545.10	7,362.08	13,334.06
Insurance	2,402.26	7,497.00	13,657.96
Rental & services (IBM & others)	9,788.81	9,830.97	23,534.25
Lodge suplies purchased	2,770.65	4,936.71	6,895.48
Preparation & Servicing of Dividend Account	—	5,615.94	5,628.21
Printing & stationery	38,650.12	25,180.85	37,101.66
Rent — home office	6,000.00	—	—
Postage	12,820.69	11,015.39	15,227.85
Telephone	10,949.00	8,796.30	12,022.31
TOTAL:	$ 172,183.81	$ 86,508.59	$ 131,914.09
MISCELLANEOUS EXPENSES:			
Actuarial & statistical expenses	10,781.78	13,133.68	10,433.58
Canadian Corporation Tax on Premium & income	38,714.83	25,508.17	52,787.52
Dues to Fraternal Congresses	220.00	1,727.67	1,975.04
Insurance department fees	3,104.69	26,861.99	3,557.75
Legal expenses	146.00	3,236.00	114.17
Reinsurance premium paid	12,284.45	11,300.47	10,520.94
Taxes held in escrow — paid	6,018.95	—	6,964.10
Traveling expenses — general	25,100.38	21,830.28	25,183.84
TOTAL:	$ 96,371.08	$ 103,598.26	$ 111,536.94
SUPPORT, GRANTS & PUBLICATIONS:			
Youth sport activities	1,741.07	3,570.10	4,919.78
Support paid to indigent members	29,965.00	31,460.00	28,475.00
Donations to organizations	9,124.16	19,130.20	25,955.23
Scholarships	12,125.00	16,540.35	15,689.65
Donations from Emergency Fund	1,400.00	735.58	4,273.92
TOTAL:	$ 54,355.23	$ 72,236.23	$ 79,313.58
TOTAL DISBURSEMENTS:	$5,059,805.65	$4,781,027.21	$4,904,517.82

ПРИБУТКИ

	1974	1975	1976
Членські вкладки	$ 2,991,725.34	$ 3,012,592.02	$ 3,025,484.57
ВІДСОТКИ ВІД:			
Позички для УНКорп. Дому УНСоюзу	—	—	263,017.03
Уділів	28,390.56	6,065.92	5,845.04
Банкових конт	1,431.78	6,489.26	1,440.58
Бондів	1,167,402.98	1,190,319.60	1,377,166.23
Позичок на грамотах	20,578.69	20,792.18	19,641.51
Гіпотечних позичок	329,593.74	287,878.71	252,374.09
РАЗОМ:	$ 1,547,397.75	$ 1,511,545.67	$ 1,919,484.48
Прибутки друкарні і книгарні	494,883.48	505,670.24	566,512.88
Прибутки Союзівки	360,676.23	395,018.62	437,921.95
Чинші від реальностей	91,303.31	62,172.89	36,054.83
АМОРТИЗАЦІЯ І ЗИСК ПРИ ПРОДАЖІ ІНВЕСТИЦІЙ:			
Піднесено вартість бондів	3,738.29	3,720.09	3,883.72
Зиск при продажі бондів	255.58	63.06	—
Зиск при продажі нерухомостей	3,985.30	6,632.33	—
Зиск при виміні канадскої валюти	6,714.31	5.50	—
РАЗОМ:	$ 14,693.48	$ 10,420.98	$ 3,883.72
РІЗНІ ПРИБУТКИ:			
Перенос до Сирітського Фонду посм. виплат і дозрілих вивінавальних грамот	5,383.89	8,750.00	7,916.66
Пожерти до Братських Фондів	3,910.19	4,097.39	2,967.13
З продажі книжок (Енциклопедія)	22,458.07	12,818.25	15,745.06
Податки від реальностей де є гіпотечні позички	—	1,313.21	—
РАЗОМ:	$ 31,752.15	$ 26,978.85	$ 26,628.85
Разом звороти:			
Посмертних запомог за реасекурацію	6,442.00	4,172.00	978.00
РАЗОМ:	6,442.00	$ 4,172.00	$ 978.00
ЗАГАЛЬНІ ПРИБУТКИ:	$ 5,538,873.74	$ 5,528,571.27	$ 6,016,949.28

ВИДАТКИ

	1974	1975	1976
ВИПЛАЧЕНО ЧЛЕНАМ:			
Грошеві звороти	217,168.60	239,649.73	250,511.00
Посмертні запомоги	753,084.81	721,288.94	697,919.63
Подвійне забезпечення від випадку	5,500.00	8,500.00	7,000.00
Акцидентове забезпечення	20,000.00	5,000.00	2,500.00
Забезпечення дітей, яких родичі померли	4,873.08	4,751.99	4,691.00
Дозрілі вивінувальні грамоти	854,961.47	936,465.41	884,540.85
Дивіденда	426,114.74	457,157.03	471,541.75
Сирітські виплати	7,286.66	5,588.01	4,003.08
Відсотки за сирітські вилати	1,704.38	899.33	956.38
РАЗОМ:	$ 2,290,693.74	$ 2,379,300.44	$ 2,323,663.69
ІНВЕСТИЦІЙНІ ВИПЛАТИ І АМОРТИЗАЦІЯ:			
Втрата при виміні канадської валюти	—		122.50
Втрата при продажі реальности	—	—	5,807.25
Втрати на гіпотечних позичках	55,543.49	6,773.06	26,038.97
Відсотки від закуплених бондів	2,171.94	12,981.58	15,833.32
Банкова оплата за опіку над бондами	5,303.55	5,173.95	5,294.24
Амортизація бондів	8,074.95	7,420.92	7,778.17
Обниження вартости друк. і електр. машин	6,899.77	5,957.26	3,209.92
Обниження вартости реальностей	14,506.19	14,714.14	15,527.39
Втрати при продажі бондів	23,668.89	32,948.26	7,749.49
Інвестиційні виплати — загальні	—	75.00	75.00
[illegible] за канадські чеки	—	—	29.57
РАЗОМ:	$116,168.78	$ 86,044.17	$87,465.82

→

	1974	1975	1976
„Свобода" за орган	258,200.00	253,200.00	302,200.00
Виплати друкарні і книгарні	491,202.41	507,169.20	568,778.24
Виплати Союзівки	344,418.02	376,223.60	397,908.52
Виплати на реальності	103,201.96	67,405.28	45,834.51
КОШТИ ГОЛОВНИХ СОЮЗОВИХ ЗАСІДАНЬ			
Кошти 28-ої Конвенції	281,454.85	10,030.00	(125[illegible])
Річні засідання Головного Уряду	—	24,624.53	19,61[illegible]6
Кошти контролі	6,459.96	6,793.76	6,814.[illegible]3
РАЗОМ:	$287,914.81	$ 41,448.29	$26,302.49
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИДАТКИ:			
Ошолошення і публікації	23,959.09	12,498.30	16,491.15
Лікарські бадання нових членів	5,847.01	5,102.55	4,267.52
Винагороди відділових організаторів	83,353.81	49,354.52	55,374.26
Винагороди обласних організаторів	29,744.62	16,718.94	8,540.00
Винагороди предсідників і касирів	2,355.50	2,065.00	1,612.00
Звороти коштів секретарям	257,355.61	278,882.92	275,635.74
Винагорода головного лікаря	1,250.00	1,500.00	1,500.00
Кошти подорожей обласних організаторів	17,021.09	10,882.52	6,542.39
Кошти окружних зборів	936.79	1,387.33	5,608.48
РАЗОМ	$421,823.02	$378,392.08	$375,571.54
ПЛАТНІ, ПОДАТКИ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:			
Шпитальне забезпечення	16,915.77	18,378.91	20,890.61
Пенсійний фонд	76,362.33	84,966.00	68,979.00
Групове забезпечення	8,802.91	6,442.28	7,868.13
Забезпечення від випадку під час праці	4,182.00	3,726.00	3,822.00
Платні екзекутивних урядовців	72,980.80	77,000.00	78,500.00
Платні працівників	215,240.00	203,260.30	237,520.74
Відправа працівників	7,540.00	—	8,580.00
Федеральні і стейтові податки - соціяльне забезпечення і безробіття	20,969.38	27,601.66	25,083.18
Канадські домініяльні і провінційні податки — соціяльне забезпечення і безробіття	279.60	160.98	57.48
Податки від платень	—	7,964.94	2,727.26
РАЗОМ:	423,272.79	$429,501.07	$454,028.40
КАНЦЕЛЯРІЙНІ ВИПЛАТИ:			
Книжки і друки	944.15	990.26	1,245.06
Машини і устаткування	67,313.03	5,283.09	3,267.25
Загальні видатки	20,545.10	7,362.08	13,334.06
Забезпечення	2,402.26	7,497.00	13,657.96
Винайм і опіка машин	9,788.81	9,830.97	23,534.25
Відділові прибори	2,770.65	4,936.71	6,895.48
Виготовлення дивіденди	—	5,615.94	5,628.21
Друки і прибори	38,650.12	25,180.85	37,101.66
Чинш за канцелярії	6,000.00	—	—
Поштові оплати	12,820.69	11,015.39	15,227.85
Телефон	10,949.00	8,796.30	12,022.31
РАЗОМ:	$ 172,183,81	$ 86,508.59	$ 131,914.09
РІЗНІ ВИПЛАТИ:			
Статистичні кошти актюарія	10,781.78	13,133.68	10,433.58
Канадські корпораційні видатки від вкладок і прибутків	38,714.83	25,508.17	52,787.52
Вкладки до Братських Конгресів	220.00	1,727.67	1,975.04
Оплати до забезпеченевих урядів	3,104.69	26,861.99	3,557.75
Кошти правні	146.00	3,236.00	114.17
Вкладки за реасекурацію	12,284.45	11,300.47	10,520.94
Податки від гіпотечних реальностей	6,018.95	—	6,964.10
Загальні кошти подорожей	25,100.38	21,830.28	25,183.84
РАЗОМ:	$ 96,371.08	$ 103,598.26	$ 111,536.94
ДОТАЦІЇ, ДОПОМОГИ І ПУБЛІКАЦІЇ:			
Спортова акція	1,741.07	3,570.10	4,919.78
Запомога членам	29,965.00	31,460.00	28,475.00
Дотації церквам, науковим установам і оргнізаціям	9,124.16	29,930.20	25,955.23
Стипендії	12,125.00	16,540.35	15,689.65
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	1,400.00	735.58	4,273.92
РАЗОМ:	$ 54,355.23	$72,236.23	$79,313.58
ЗАГАЛЬНІ ВИДАТКИ:	$5,059,805.65	$,4,781,027.21	$4,904,517.82

СИРІТСЬКИЙ ФОНД — 31-го ГРУДНЯ 1976

Ім'я і прізвище	Відділ	Сума
Гнат Марія	40	$ 300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Ралавий Василь	28	150.00
Савка Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатало Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Йосип	19	500.00
Брилевський Петро	301	250.00
Микитко Василь	350	300.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Мілер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Роз.	112	83.34
Горняк Григорій	27	300.00
Замос Марія	119	200.00
Іж Данько	379	150.00
Лучків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Каратник Степан	158	350.00
Кріль Степан	218	100.00
Вринецька Марія	363	66.67
Ярошик Олекса	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Демкович Олекса	204	300.00
Лиляк Василь	204	150.00
Яжик Йосиф	68	124.75
Вукатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Іванкович Софія	1	30.00
Томан Іван	7	25.00
Малимін Андрій	98	252.00
Савчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Стефан	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Віловус Василь	58	702.85
Глемба Дмитро	277	200.00
Депута Франк	81	163.34
Антошків Микола	396	307.59
Козак Семен	332	485.27
Гроховальський Стефан	321	681.92
Шлосар Стефан	217	604.82
Тесля Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Бойко Сень	213	170.40
Душіль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Подоляк Гелен	39	200.00
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	264	85.57
Гуральчук Палания	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Гавдида Микола	330	150.00
Леговіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Стефан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Мацькович Софія	216	74.86
Заканич Гавриїл	194	200.00
Овада Іван	98	200.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Цінюрчин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	500.00
Плішко Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Франків Стефан	75	68.75
Тиркало Іван	300	531.21
Лесюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теодор	370	125.00
Вороха Дмитро	118	252.54
Бала Антоній	473	300.00
Міханко Семен	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Малиса Стефан	69	225.90
Герега Микола	136	31.11
Демян Федір	345	500.00
Вулонний Петро	364	190.00
Атаманець Василь	64	200.00
Гарматюк Антоній	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Левицька Меланія	25	200.00
Соловчук Матей	206	359.49
Марак Анна	169	252.26
Вульсак Юрій	43	200.00
Ганяк Микола	132	700.00
Костів Іван	217	700.00
Зощук Михайло	213	80.15
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Цюник Юлія	321	254.67
Липка Василь	241	229.34
Кіліш Іван	464	1,582.58
Охотка Дмитро	192	300.00
Альбрихт Константин	206	200.00
Зорняк Іван	70	200.00
Комоніцький Павло	441	200.00
Рура Іван	207	200.00
Пелех Іван	473	590.50
Муневич Антоній	375	250.00
Смит Гена	20	66.67
Вітошинський Василь	220	250.00
Бадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Демченко Анна	432	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Пілат Константин	234	700.00
Козар Іван	351	271.63
Шіляк Василь	323	250.00
Фуссак Микола	392	550.00
Кузь Юрій	441	500.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Карло	379	1,000.00
Коник Стефан	381	66.68
Винарчик Михайло	335	250.00
Ковальчук Петро	379	100.00
Пайташ Іван	461	300.00
Спозарський Михайло	42	150.00
Луцьков Семен	287	300.00
Кравець Ігнатій	166	333.34
Павзун Стефан	460	500.00
Плішка Єва	11	33.16
Самуляк Андрій	370	259.12
Вулило Михайло	221	750.00
Михалишин Іван	469	500.00
Микулин Стефан	458	375.00
Мош Стефан	230	200.00
Кульчицький Юліян	432	500.00
Войкевич Марія	217	50.00
Коваль Петро	361	500.00
Рій Михайло	211	400.00
Спанґлер Анна	318	500.00
Сенкович Михайло	230	200.00
Псюк Василь	103	86.29
Суряк Іван	456	250.00
Філіпс Йосип	324	333.34
Савко Олена	155	500.00
Мороз А. Маріон	281	500. 0
Дуда Іван	204	500.00
Марія Мак Довгаль	292	250.00
Бонцарівський Омелян	238	500.00
Коцюпка Катерина	229	100.00
Кульчицька Олена	112	200.00
Гнатів Андрій	385	250.00
Федор Йосиф	308	692.25
Мазурік Олександер	170	560.00
Нафус Іван	127	500.00
Марків Микола	194	500.00
Симоско Марія	482	100.00
Кузимчак Марія	29	300.00
Кузимчак Марія	29	250.00
Кобель Михайло	379	500.00
Влейк Дорота	150	500.00
Соневицька Стефанія	239	500.00
Дудас Йосиф	379	250.00
Павлушок Григорій	120	1,000.00
Вілик Маркіян	391	2,000.00
Грайник Марія	464	500.00
Льос Микола	397	500.00
Льос Микола	397	1,000.00
Стрілецький Володимир	379	1,200.00
Смаль Йосиф	350	500.00
Боднарук Микола	367	500.00
Боднарук Катерина	367	500.00
Гуменюк Теофіль	407	666.67
Лесаґанич Петро	308	250.00
Львівський Михайло	96	1,000.00
Левита Стефан	13	83.34
Баран Павліна	270	100.00
Баран Павліна	270	158.89
Тара Микола	277	500.00
Пельц Микола	296	125.00
Кульбачний Василь	121	1,000.00
Феркалюк Ілейн	220	75.00
Прох Василь	74	1,000.00
Громчак Іван	29	1,500.00
Чепига Анна	418	750.00
Марош Евдокія	361	500.00
Лучкан Ярослав	12	1,000.00
Задерецька Стефанія	334	1,000.00
Мачужак Петро	109	500.00
Сімоні Емілія	36	100.00
Леськів Йосиф	472	500.00
Булат Маріанна	8	1,000.00
Синявський Іван	63	500.00
Ничка Дамян Анатолі	455	750.00
Ничка Дамян Анатолі	455	750.00
Войчешко Іван	76	1,000.00
Рапко Софія	179	166.66
Мартененко Клавдія	64	250.00
Барай Славійка	402	3,000.00

Разом Сирітські і Опікунчі Фонди	**$ 77,550.28**
Відсотки	**$ 110,714.42**
На 31-го грудня 1976 р. остало в Сирітськім Фонді	**$ 188,264.70**

В Сирітськім Фонді є депоновані всі гроші з Посмертного Фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з Сирітського Фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом Відділів УНСоюзу.

БРАТСЬКІ ФОНДИ

ПРИБУТКИ:	1974	1975	1976
Членські вкладки	79,062.38	78,762.42	76,894.82
Відсотки від банків	316.64	3,856.55	142.52
Відсотки від бондів	10,708.03	19,386.56	23,326.46
Відсотки від гіпотечних позичок	2,846.72	2,903.[illegible]9	2,945.01
Перенос на підвищення вартости бондів	92.74	103.50	109.88
Зиск при продажі бондів	2.93	2.52	—
З продажі англійської Енциклопедії Українознавства	22,458.07	12,818.25	15,745.06
Пожертви	200.00	—	—
РАЗОМ:	$115,687.51	$ 117,832.89	$119,163.75
ВИДАТКИ:			
Відсотки від закуплених бондів	500.53	—	—
Амортизація бондів	19.63	29.06	31.74
Страта при продажі бондів	2,007.96	1,213.70	—
Кошти Конвенції	281,454.85	10,030.00	(125)
Запомоги членам	29,965.00	31,460.00	28,475.00
Дотації церквам, нуковим установам і організаціям	9,124.16	19,930.20	25,955.23
Стипендії	12,125.00	16,540.35	15,689.65
РАЗОМ:	$335,197.13	$79,203.31	$70,026.62

ФОНД СИРІТСЬКИЙ

ПРИБУТКИ:	1974	1975	1976
Відсотки від бондів	7,057.71	7,939.73	9,600.55
Перенос на підвищення вартости бондів	25.55	28.73	30.79
Зиск при продажі бондів	23.66	—	—
Перенос посмертних виплат	5,383.89	8,750.00	7,916.66
РАЗОМ:	12,490.81	16,718.46	17,548.00
ВИДАТКИ:			
Амортизація бондів	—	30.16	22.96
Відсотки від закуплених бондів	105.11	39.72	—
Виплати сирітських частей	7,286.66	5,588.01	4,003.08
Відсотки від сирітських частей	1,704.38	899.33	956.38
Втрати при продажі бондів	—	1,213.70	—
РАЗОМ:	$ 9,096.15	$ 7,770.92	$ 4,982.42

ФОНД ЗАХИСТУ

ПРИБУТКИ:	1974	1975	1976
Прибутки Союзівки	360,676.23	395,018.62	437,921.95
РАЗОМ:	$ 360,676.23	$ 395,018.62	$ 437,921.95
ВИДАТКИ:			
Видатки Союзівки	344,418.02	376,223.60	397,908.52
РАЗОМ:	$ 344,418.02	$ 376,223.60	$ 397,908.52

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

ПРИБУТКИ:	1974	1975	1976
Відсотки від бондів	1,476.19	1,701.43	2,743.61
Відсотки від гіпотечних позичок	307.93	277.55	244.11
Перенос на підвищення вартости бондів	.62	.65	.68
Пожертви до Фонду Наглої Потреби	3,710.19	4,097.39	2,967.13
РАЗОМ:	$ 5,494.93	$ 6,077.02	$ 5,955.53
ВИДАТКИ:			
Амортизація бондів	—	7.57	22.45
Відсотки від закуплених бондів	7.19	19.86	—
Дотації з Фонду Наглої Потреби	1,400.00	735.58	4,273.92
РАЗОМ:	$ 1,407.19	$ 763.01	$ 4,296.37

КАСОВІ ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ

від 1-го січня до 31-го грудня 1976 року

	Прибутки	Видатки
СІЧЕНЬ	$ 899,233.27	$ 1,007,013.12
ЛЮТИЙ	558,782.38	543,098.33
БЕРЕЗЕНЬ	898,883.04	898,101.42
КВІТЕНЬ	535,876.65	628,771.26
ТРАВЕНЬ	594,034.41	599,805.68
ЧЕРВЕНЬ	781,562.50	838,710.71
ЛИПЕНЬ	716,801.12	682,041.38
СЕРПЕНЬ	719,094.51	599,252.94
ВЕРЕСЕНЬ	609.106.31	595,544.35
ЖОВТЕНЬ	577,759.52	622,968.15
ЛИСТОПАД	886,473.55	867,815.69
ГРУДЕНЬ	899,026.07	838,448.92
РАЗОМ:	$ 8,676,633.33	$ 8,721,571.95

ІНВЕСТИЦІЇ

ПРИБУТКИ:	
Сплачено і продано бондів і обнижено їх вартість	986,865.16
Сплачено гіпотечних позичок	950,830.46
Обнижено вартість реальностей	15,527.39
Продано реальність	12,863.40
Сплачено позичок на грамотах	67,611.74
Обнижено вартість електронічних машин	2,318.32
Обнижено вартість друкарських машин	891.00
РАЗОМ:	$ 2,036,908.07
Різні переноси поміж фондами	622,775.98
Загальний прибуток за 1976 рік	6,016,949.28
РАЗОМ прибуток за 1976 рік:	$ 8,676,633.33
ВИДАТКИ:	
Закуплено бондів і піднесено їх вартість	2,580,177.47
Інвестовано в гіпотечних позичках	267,294.96
Закуплено уділів	5,805.04
Збільшено вартість реальностей	47,243.95
Видано позичок членам на підклад грамот	98,418.59
Збільшено позичку для УНК Дому УНС	177,517.03
Закуплено електронічних машин	1,536.00
Закуплено друкарських машин	3,421.71
Замкнено морґедж і перебрано на власність	12,863.40
РАЗОМ:	$ 3,194,278.15
Різні переноси поміж фондами	622,775.98
Загальні видатки за 1976-ий рік	4,904,517.82
Разом видатки за 1976 рік	$ 8,721,571.95

МАЙНО

ГОТІВКА:	
Готівка з кінцем грудня 1975 року, осталась	447,505.87
За час від 1-го січня до 31-го грудня 1976 року прибуло	8,676,633.33
РАЗОМ:	$ 9,124,339.20
За час від 1-го січня до 31-го грудня 1976 р. виплачено	$ 8,721,571.95
Готівка з кінцем грудня, 1976 р. осталась	$ 402,567.25

ГОТІВКА УЛЬОКОВАНА В БАНКАХ

Canadian Imperial Bank of Commerce, Toronto	93,241.48
Commercial Trust Company of New Jersey, J.C.,N.J.	83,657.77
Ellenville National Bank, Ellenville, N. Y.	5,843.54
First Jersey National Bank, Jersey City, N. J.	2,999.21
Garden State National Bank, Jersey City, N. J.	34,834.12
Irving Trust Company, New York, New York	45,733.03
Kingston Trust Company, Kingston, N. Y.	6,881.20
Morgan Guaranty Trust Company, New York, N. Y.	14,723.72
Provident Savings Bank, Jersey City, N. J.	1,899.10
Royal Bank of Canada, Toronto, Can.	89,519.67
Trident Saving & Loan Ass'n, Newark, N.J.	10,000.00
Ukrainian Savings & Loan Ass'n, Philadelphia, Pa.	10,000.00
United Counties Trust Company, Elizabeth, N. J.	3,234.41
РАЗОМ:	$ 402,567.25
ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ:	
З кінцем грудня 1975 року було інвестовано в гіпотечних позичках	4,160,446.97
В 1976 році видано гіпотечних позичок	267,294.96
РАЗОМ:	$ 4,427,741.93
В 1976 році сплачено гіпотечних позичок	950,830.46
З кінцем 1976 року було інвестовано в гіпотечних позичках	$ 3,476,911.47
БОНДИ:	
З кінцем 1975 року було інвестовано в бондах	25,423,286.82
В 1976 р. підвищено вартість инвестицій в бондах	3,883.72
В 1976 році івестовано в бондах	2,576,293.75
РАЗОМ:	$28,003,464.29
Сплачено і продано бондів	979,086.99
Обнижено вартість інвестицій в бондах	7,778.17
З кінцем 1976 року було інвестовано в бондах —	27,016,599.13
УДІЛИ:	
З кінцем 1975 р. було інвестовано в уділах	521,009.25
В 1976 р. було інвестовано в уділах	5,805.04
З кінцем 1976 р. було інвестовано в уділах	$ 526,814.29
ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ:	
З кінцем 1975 р. було інвестовано в членських позичках	511,544.32
В 1976 році видано нових позичок	77,571.00
В 1976 році додано відсотки від позичок	19,641.51
Повернені грошеві звороти	1,206.08
РАЗОМ:	$ 609,962.91
В 1976 р. сплачено позичок на суму	54,854.68
В 1976 р. перенесено до грошевих зворотів	12,757.06
З кінцем 1976 р. осталось на 1,511 позичках	$ 542,351.17
РЕАЛЬНОСТІ:	
З кінцем 1975 р. було інвестовано на реальностях	671,938.83
В 1976 р. піднесено вартість реальности в Кергонксоні, Н. Й.	47,243.95
Замкнено морґедж і перебрано на власність	12,853.40
РАЗОМ:	$ 732,046.18
Продано реальність	12,863.40
Обнижено вартість реальности в Кергонксоні	15,527.39
З кінцем 1976 р. на реальностях разом інвестовано	$ 703,655.39

(Продовження буде)

Павло Плішка виступить...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

в операх „Анна Болена" Доніцетті, „Пуритани" та „Норма" Белліні (всі для фірми АВС Рекордс, випущені 1973-74, теж на касетках та на 8-смужкових „картриджах"). У 1976 р. фірма Колюмбія випустила перший запис опери „Сід" Массене, в якій П. Плішка виконав ролю Дон Дієґа. В році 1977 та сама Колюмбія випродукувала знову ж перший взагалі запис опери „Гемма ді Верґі" Доніцетті, де П. Плішка інтерпретував партію Ґвідо.

Наведена інформація є лиш дуже малою частиною сучасного шляху молодого артиста-співака, якому щаслива доля призначила дійти до вершин музичного мистецтва.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ПРЕДСТАВНИКИ ЗОРГАНІЗОВАНОЇ ГРОМАДИ ВІДВІДАЛИ ІЄРАРХІВ УКЦ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ І СТЕМФОРДІ

АВДІЄНЦІЯ У МИТРОПОЛИТА КИР ЙОСИФА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. (І. Скочиляс). — Впреосв. Митрополит УКЦеркви в ЗСА Кир Йосиф, в присутності о. шамбеляна Роберта Москаля, канцлера Митрополії, прийняв 22-го грудня м.р. на одногодинній авдієнції Управу Філядельфійського Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в складі: проф. д-р Петро Стерчо — голова, д-р Ярослав Бернадин, інж. Михайло Нич, мґр Іван Скочиляс, д-р Микола Ценко й Роман Савчак — заст. голови.

Митрополита привітав проф. П. Стерчо від української організованої громади, заявляючи повну її співпрацю і пошану. Він сказав м. ін., що життя-буття українського народу впродовж історії так пов'язане з Христовою Церквою, що дія загально - громадського розвою і розквіт Церкви завжди проходили в тісній співпраці. Це розуміють наші вороги, які все стараються вдарити у найсвятіше місце українського народу, переслідуючи Церкву, бо це однозначне із нищенням українського народу у всіх ділянках його життя.

На новому місці поселення в Америці вже від сотні літ українці дорожили своєю Церквою, зберігаючи прекрасний свій обряд і всі ці скарби, що віками плекав наш нарід у рідній Церкві. Саме священики були першими ініціяторами й ісціраторами українського громадського життя на цьому континенті. Церква була тут остоєю українського народу й берегла надбання його духовости. Тому українська громада вважає свого Митрополита не лиш церковним достойником, але також своїм національним духовим провідником і заявляє повну співпрацю для розквіту Церкви й добра українського народу. Інформуючи про біжучу працю УККА, зокрема про врочисте відзначення 60-их роковин проголошення Української Держави 22 січня 1918 р., просив Митрополита про благословення й участь. На закінчення привітання побажав Митрополитові з надходячими Різдвяними Святами щедрих Божих ласк і кріпкого здоров'я.

Митрополит подякував за привітання і приобіцяв, що з нагоди роковин 22-го січня відслужить Божественну Літургію й особисто візьме участь у врочистому Бенкеті, який УККА організує.

Після того відбулася довша розмова, в якій поінфомовано Митрополита про наше громадське життя, а зокрема про корисну працю УККА. Митрополит живо цікавився всіми проявами громадського життя, нашими успіхами й недомаганнями; запитував про окремі справи нашого громадського життя, щоб почути думку й опінію присутніх. Ці питання свідчать, що Митрополит орієнтується у нашому громадському житті, бо так самі питання, як і справи, про які запитував, вказують, що він не лиш належно поінформований про загальний стан, але є в курсі справ, а навіть поділі нашої політичної чи громадської думки на поодинокі проблеми. Реасумуючи нашу розмову Митрополит підкреслив, що тільки в об'єднанні всіх громадських сил, спільним хотінням і дією наш нарід осягне громадські й релігійні права, які йому належаться, й тієї єдности українському народові він щиро бажає. Авдієнцію закінчено святочними побажаннями щасливих Різдвяних Свят.

ВІДВІДИНИ ЄПИСКОПА ВАСИЛЯ ЛОСТЕНА В СТЕМФОРДІ

В суботу, 31-го грудня, навечер'я нового 1978-го р. і напередодні ім'янин Владики Василія, відвідали його делеґації УККА, Комітету Об'єднаних Організацій міста Ню Йорку — Відділ УККА і Комітету Будови нової церкви св. Юра в Ню Йорку.

В делеґації УККА взяли участь члени Екзекутиви: Й. Лисогір, д-р М. Снігурович, д-р В. Душник, мґр І. Базарко, проф. І. Телюк, д-р А. Лозинський, ред. І. Длябога; члени Контрольної Комісії: мґр І. Винник, д-р В. Нестерчук та голова Громадського Суду — адв. Р. Гуглевич. Від імені делеґації УККА вітав Владику Василія Й. Лисогір, заступник президента УККА. По привітанні вручив Владиці образ Мадонни, роботи Б. Божемського, на спомин першої візити у Владики Лостена. В зустрічі взяла також участь пані М. Лисогір.

Від імені Комітету Об'єднаних Організацій міста Ню Йорку вітав Владику мґр І. Базарко. Він побажав йому щасливого Нового Року, а в день ім'янин кріпкого здоров'я в праці на користь нашої Церкви і українського Народу.

Від імені Церковного Комітету в Ню Йорку, що займається будовою нової церкви св. Юра, зложив побажання Владиці його голова адв. Р. Гуглевич.

Владика був зворушений привітаннями, дякував за них, бажаючи всім також щасливого Нового Року.

При перекусці, якою Владика гостив делеґацію, продовжувано розмови.

В делеґації з Ню Йорку взяли участь: о. д-р В. Гавліч, парох церкви св. Юра, голова Комітету будови нової церкви св. Юра адв. Р. Гуглевич, адв. Ю. Волинець із дружиною Любою, яка репрезентувала СУА і Український Музей, радник Б. Ластовецький, п-ні Ірина Куровицька (Пласт), Корнель Василик (СУМА), п-ні Д. Степаняк (ОЖ ОЧСУ), Михайло Лучов, М. Гузар і П. Свідники (репрезентанти Українських Католицьких Ветеранів), д-р В. Вереш (Карпатський Дослідний Центр), д-р Р. Голіят (Комітет Будови Церкви), Р. Крупка (ОДВУ).

В часі відвідин були присутні також найближчі співробітники Владики Василя в Стемфорді: о. монс. П. Скрінковський (канцлер дієцезії), о. монс. С. Хрепта, парох Стемфорду і декан коледжу, о. д-р М. Любачівський, духовник семінарії, о. Л. Моско, ректор коледжу св. Василія, о. І. Сквілер, учитель гайскулу св. Василія і д-р В. Ленцик, проф. коледжу св. Василія і директор музею в Стемфорді.

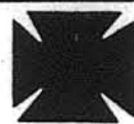
БАЖАННЯ ЧИ ОБОВ'ЯЗОК

(Закінчення зі ст. 2-ої)

справу, кожний навіть переобтяжений день — приємний. Якби ті, що ніде не приймають участи лише живуть для себе та захотіли допомогти хоч трошки, хто все це організовує, а в кожному середовищі українського поселення є такі й такі, не сиділи б наші письменники на своїх рукописах, а малярі на своїх картинах, а каса УНФонду мала б більше грошей, тоді б наша репрезентація між чужинецьким світом була б активніша й ефективніша. Пам'ятаймо, що очі наших братів і сестер — мучеників в Україні звернені на нас! Не посилки, якими ми збагачуємо совєтську скарбницю, рятують Україну і її нарід, а кожний доляр вложений в залізний фонд боротьби проти зайдів, що наклали руку на вільність українського народу.

Думаймо і добре думаймо!

Міннеаполіс, Міннесота,
2 січня 1978 року.

Ділимося сумною вісткою, що 3-го січня 1978 року, несподівано, відійшов від нас у Вічність, проживши 84 літ

бл. п.

АЛЬФРЕД ОМЕЛЯН КОЗАК

СТАРШИНА УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ, КАВАЛІР ХРЕСТА СИМОНА ПЕТЛЮРИ, головний адміністратор журналу „Лис Микита", бувший інспектор „Карпатії" у Львові, головний радний СУК „Провидіння", голова „Сокола" і редактор „Стрийської Думки" в Стрию, один з перших директорів „Маслосоюзу" в Стрию, член багатьох Товариств та організацій колись в Україні, як і тепер в Америці.

ПОХОРОН з церкви св. Івана Хрестителя в Детройті, Міш.
Горем прибиті:
ЮСТИНА — дружина
ЛЕВКО і ЛЮБА — син і синова
ІГОР і ЗІРКА — син і синова
ЕДВАРД і МАРІЯ — брат і братова
ОЛЬГА та АНТІН ПАХОЛОК — сестра і швагер
БОГДАН і ДАРІЯ — брат і братова
ВОЛОДИМИР — брат у Німеччині
Сім внуків і один правнук, як теж численна дальша і ближча Родина в Америці, Канаді та в Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого ніколи Незабутнього МУЖА, СИНА і БРАТА

бл. п.

ПЕТРА ЛУЦИКА

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
в Ню Брітен, Конн., 13 січня 1978 року
а в неділю, 15-го січня 1978 року
буде відправлена
ПАНАХИДА
в Православній Церкві
св. Володимира в Гартфорді, Конн.
Просимо Знайомих про молитви за душу Покійного.
Горем прибиті:
дружина — ЮСТИНА
МАТИ, БРАТИ і СЕСТРИ

ПОДЯКА

5-го листопада 1977 р., відійшла від нас наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і ТЕЩА

бл. п.

ЯРОСЛАВА ҐУБЕРНОВИЧ з дому БУЛА

Щиро дякуємо Приятелям і Знайомим, що відвідували Покійну під час Її довгої, тяжкої недуги. Дякуємо Всечеснішому о. Христофорові з церкви св. Юра за відвідини в шпиталі і уділення Найсвятіших Тайн.

Дякуємо Всім, що взяли участь в Панахиді і похоронах, а також за квіти, пожертви на Служби Божі і добродійні цілі.

Паням Ірені Гошовській і Мірі Білан дякуємо за прощальні слова після Панахиди.

Дякуємо Всечеснішим отцям Андрейчукові і Хмиляреві з церкви Чесного Хреста в Асторії за відправлення Панахиди і похоронів.

Хай Бог винагородить Вас Всіх здоров'ям і добром за Ваші вислови співчуття і поміч у нашому великому смутку.

Муж — ПЕТРО
Донька — ЛІДА з мужем СУШІЛЕМ
Донька — ЗЕНА
Син — БОРИС

Замість квітів на могили
бл. п. д-ра Олександра Сушкова
і
бл. п. о. крилошанина Івана Прокоповича
на Український Науковий Інститут в Гарварді
200.00 зложили
Софія і Ярослав РОЖАНКОВСЬКІ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ЄВДОКІЇ МИХАЙЛІВНИ КРАТ

буде відслужена
ПАНАХИДА
в неділю, 15 січня 1978 р., по Сл. Божій
в Українській Православній Катедрі
Св. Покрови в Савтфілд, Міш.
Просимо Друзів і Знайомих помолитися за душу Покійної.
Родина

Ділимося сумною вісткою, що 1-го січня 1978 року, померла на 76-му році життя, наша Найдорожча МАМА

бл. п.

АННА МАТРАЛЬ з дому БІЛИК

ПАНАХИДА була відправлена 2-го січня 1978 року в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН відбувся 3-го січня 1978 р. з церкви св. Юра на цвинтар Fairlawn Memorial, New Jersey.

Щиро дякуємо Всім, що взяли участь в похороні.

В горю і смутку:
дочка — ОЛЬГА ГІРНА з мужем ІВАНОМ
Дві сестри з родинами в Україні
Родина МИЦАВКІВ
кузен — ЮРІЙ ТАРНАВСЬКИЙ зі сином ЕВГЕНОМ

Американські студенти...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

тим" або: „Це був найцікавіший курс із усіх моїх курсів" і т. п.

Курс вівся дуже ліберальним способом, тобто професор більше подавав самі факти, ніж інтерпретував їх; а якщо й подавав свої міркування, то не вимагав від студентів повної згоди з його міркуваннями, заохочуючи всіх до дискусій і обміну думок. Для доповідей протягом курсу професор запросив також чотирьох інших промовців — одного з-поміж професорів того ж університету, а трьох з-поза університету, які побували в СССР як туристи або недавно жили довший час там, а серед них і одного жидівського. Деякі з них показували також різні світлини.

Базовим матеріялом для курсу служили, крім поточних публікацій — газет і журналів українською й російською мовами по цей бік кордонів СССР, такі книжки англійською мовою, як „Бумеранґ" Валентина Мороза, „Ґулаґ" А. Солженіцина, „Два роки в совєтській Україні" І. Коляски, три томи „Вісника", підпільних публікацій з України, „Загублений рай робітників" Е. Ліонса, „Український Квартальник" УККА, публікації „Смолоскипа" та АБН. Особливо велику допомогу для успішного ведення курсу дали ці останні три українські інституції: „Смолоскип", АБН і УККА.

Як це видно з тексту праць студентів, на курсі було приділено найбільше уваги українському рухові опору та висненню різниці поміж цілями різних дисидентських рухів. На перших 12-ти сторінках цієї публікації є уривки з відповідей студентів на одне питання: „Чому взагалі є дисиденти в СССР?", а потім уривки з відповідей на 8 інших питань: 1) За яку діяльність, ґарантовану конституцією СССР, все ще переслідують органи КҐБ? 2) Яких найбільш відомих дисидентів ви знаєте та які їх завдання? 3) Що єднає і що ділить російських і неросійських дисидентів? 4) Чим найважніші праці В. Мороза: „Репорт із резервації Берія" і „Серед снігів"? 5) Поясніть значення і вжиток слова „бумеранґ" в Морозовому „Замість останнього слова", 6) Що ви знаєте про життя жінок в СССР і їхню участь в дисидентських рухах? 7) Як відповідає на своє ж питання А. Шифрін: „Хто поховає совєтську могутність?"? 8) Чи ви думаєте, як думає проф. Л. Добрянський, що наш уряд потребує певної політики щодо Поневолених Націй? Якщо так — якої політики? Якщо ні — чому ні?

Прочитавши відповіді студентів на всі ці питання, легко зрозуміти, що курс зробив своє корисне діло, а студенти з великим подивом висловилися про цей рух. Між іншим, студентський уряд університету, познайомившись із унікальністю тексту цієї публікації, негайно асиґнував гроші для безплатного масового поширення її серед усіх інших студентів університету.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВУ ФАЗУ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

членів. „Одна частина дисидентів пішла на Захід, інша на схід до концентраційних таборів; декілька з нас залишилося ще на так званій волі", — заявив Наум Нейман, професор математики, натякаючи на насильне „видворення" деяких активних дисидентів і засудження багатьох інших, що спричинилося до прорідження рядів найбільш активних членів в дисидентському русі. Але „рух буде діяти, — заявив Нейман, — на вижчому чи нижчому рівні".

Дехто уважає, що совєтські дисиденти стали „невидимим феноменом" в окресленні юґославського політичного письменника і дисидента Мілована Джіласа. Існує також група дисидентів, які внутрішньо супротивляються режимові і щойно під тиском обставин виявляють це на зовні. „Цей акт наявного спротиву виявляється під тиском режимної машини, якщо ви намагаєтесь бути собою і обороняти свої думки", — заявив д-р Валентин Турчин, колишній голова московського Відділу Міжнародної Амнестії, а тепер еміґрант в З'єднаних Стейтах Америки, куди він був змушений силою виїхати. „Я вважаю себе в першу чергу науковцем, а не політичним активістом", — відмітив Турчин, підчеркуючи, що він не любить пресових конференцій й інших виявів політичної діяльности. Але в Совєтському Союзі, каже д-р Турчин, якщо хтось поводить себе гідно, стає автоматично політичним дисидентом.

Питання стоїть тепер, наскільки важливою являється діяльність членів дисидентського руху у перспективі майбутнього. Взоруючись на подіях недавнього минулого, — міркує далі кореспондент Шіплер, — треба ствердити, що навіть маленька групка активістів може стосувати тиск на уряд і спричинитись до зміни настанови до дисидентського руху на Заході, як також серед багатьох комуністичних партій у вільному світі. Очевидно, їхня праця має також відгомін в нутрі країни, де вони діють. Шіплер наводить такий випадок. Коли д-р А. Сахаров одержав Нобелівську нагороду миру, прибиральниця в московському готелі заявила: „Знаєте, вони (тобто уряд) хочуть підвищити ціни на горілку, але Сахаров не дозволить їм цього зробити". Значить, твориться леґенда всемогучости серед народу про дисидентів, яких боїться навіть уряд і КҐБ. Народ в загальному переконаний, що ведена проти дисидентів акція є брехнею і ніхто, за виїмком комуністичних активістів, в неї не вірить.

Шіплер називає феноменом відкриті виступи дисидентів, колись невідомі у російській історії, принаймені у теперішній формі, бо всякі вияви спротиву за царського уряду і за владування диктатора Йосифа Сталіна були брутально здушувані політичною поліцією. Щойно у 1960-их роках наступив деякий зворот в думках і чинах совєтських громадян, а ґрупа оборонців людських прав обмежувалась спочатку тільки до кільканадцятьох інтелектуалістів в Москві і в національних республіках. Рух дисидентів розпочався щойно в 1966 р., після судового процесу над Андреєм Сінявським і Юрієм Даніелем, яких засуджено на довголітнє ув'язнення за „обиду батьківщини". Тоді розпочались також контакти дисидентів з закордонними кореспондентами і передавання вісток про працю дисидентського руху на Захід.

Ці ранні місяці праці створили ґрунт для цілої декади. Цілий ряд активних дисидентів стали перед судом тільки за те, що вони домагалися пошанування прав людини в СССР, покликаючись при тому таки на совєтську конституцію, яка на папері такі права ґарантувала. Вони викривали на суді несправедливості, що їх допускалися совєтські урядові чинники і КҐБ, домагалися пошанування конституції, ба навіть пропонували фундаментальні зміни чи візію нового політичного ладу. Відбувались також філософічні дискусії, поширювалась так звана самвидавна (заборонена) література, почали проявлятися форми російського націоналізму, репрезентантом якого американський кореспондент уважає письменника Александра Солженіцина, автора твору „Архіпелаґ ҐУЛаґ" та інших книжок. Дехто з дисидентів бажав залишитись при марксизмі, інші проповідували расизм, зверхність росіян над іншими народами в Совєтському Союзі, антисемітизм тощо. Дещо відмінну форму підходу суґерував історик Рой А. Медведєв, який пропонував апелювати до членів Політбюра, закликати їх до поміркованости тощо, іншими словами — іти півлеґальним шляхом до здобуття людських прав в СССР. Ще інший підхід стосували представники різних Церков — баптисти, адвентисти, пентакосталісти (п'ятидесятники), лютерани, римокатолики, православні й інші, протестували проти обмеження релігійної свободи, публікували журнали, летючки й іншу літературу.

Вкінці, СССР складається з багатьох народів і національностей, як, наприклад, литовців, українців, грузинів, татарів та інших, які змагаються також за збереження власних культур, мови, традицій в обличчі російської домінації.

Ов'єднуючим фактором, який спонукав усі групи спротиву до спільної дії, Шіплер вважає Гельсінкську угоду, підписану урядами ЗСА, Совєтського Союзу і 33-ма іншими европейськими країнами, а головно ті справи угоди, які увійшли до „3 кошика" гуманітарних проблем. В Москві, Києві, Тбілісі, Єривані і Вільнюсі постали Групи нагляду за виконанням Гельсінкської угоди і це дало новий поштовх дисидентським групам до праці і широкої активности. В Москві був влаштований семінар юдаїзму, проведено протестні акції в будинку Верховної Ради СССР. Але рівночасно з дисидентською активністю розпочались також репресії КҐБ і ув'язнювання лідерів руху спротиву. В Москві заарештовано Юрія Орлова, Анатолія Щаранського і Александра Ґінсбурґа, в Києві Миколу Руденка і Олексія Тихого, як також ув'язнено інших активістів у республіках. Слідом за цим свою активність розпочали дисидентські рухи в сателітних країнах. Почались також протести робітників в Совєтському Союзі, а також робітничі страйки в сателітних країнах, зокрема в Румунії і Польщі; проти брутальности совєтського КҐБ запротестував молодий дисидент Александер Подрабінек, який відмовився від виїзду з СССР помимо погроз стосованих супроти нього аґентами КҐБ.

Тінню над дисидентським рухом повисла однак справа д-ра Анатолія Щаранського, якому КҐБ і прокуратура закидає співпрацю з американською Центральною Розвідчою Аґенцією і передавання дисидентських матеріялів закордонним кореспондентам та співробітникам амбасади ЗСА в Москві. КҐБ вимагає для нього виміру найвищої кари.

У пов'язані з цими закидами проти Щаранського, розпочались на Заході також посилені заходи оборони дисидентів, діючи в дусі Гельсінкської угоди і заяв офіційних речників ЗСА, зокрема президента Джіммі Картера, який оборону прав людини включив до своєї офіційної політики. Дисидентський рух в СССР, як виглядає, вступає у нову фазу діяльности.

Богдан Рубчак

ХАЙ ЖИВЕ ВОЮЮЧА ОНОМАСТИКА!

(Фейлетон)

Серцем радію, що наша наука в діяспорі здобуває нові обрії з кожним днем. Хвала професорові Ярославу Рудницькому за його переконливу етимологічну розвідку „Різдвяна маївка", написану в стилі лінґвістичної школи „Ади гей!" та надруковану на шпальтах „Свободи". Слідами нашого великого предка Гатила. професор путерним пером відгатив нам наше. Хай живе Воююча Ономастика!

Але в ім'я майбутности нашої науки, я мушу внести суттєві та субстантивні поправки в дослідження Шановного Професора. Пропонований ним перехід слова „Юківстан" в слово „Юкатан" не оснований на ніяких законах фонологічної трансформації. Та й історично професорів здогад безпідставний. Адже ніяких змін не треба було робити, бо географічна назва походить від Юка-тан, або тан юка (пор. „Виходили Стрільці Січовії на кривавий тан"). Попрацювавши і собі над цією важливою проблемою кілька років, я майже готовий звітувати в наукових журналах (мабуть опублікую розвідку в журналі Рунвіри), що на цій території невідомий супер-юк (слово, яке перейшло в „супернюк", а так у „суперник") відтанцював гайдука, або „юка дав". Ця істина сходиться з моїми дослідами над керамікою маїв, де можна часто побачити чоловіка з високо піднятою ногою.

З прикрістю мушу ствердити, що коли Професор правою рукою відвойовує нам наші культурні цінності — і в „Свободі" і в Емсі — то лівою віддає їх чужинцям. І так, він мав би хоч словом згадати про походження Кортеза. Адже мабуть кожний учень шкіл українознавства знає, що батько Кортеза провів усе життя на узбережжі Чорного моря. Не буду про справу писати довше, бо недавній еміґрант з Одеси до Ню Йорку, Жорка Картуз, кінчає велику наукову працю про свою славну козацьку сім'ю.

Коли ми вже при цій важливій темі, час і пора якомусь із багатьох українських університетів у діяспорі призначати дисертації з ділянки дослідження української еміґрації в Англії в 16-му та 17-му сторіччях. Пропоную навіть для цього заснувати спеціяльний Інститут. Хто знає, наприклад, що молодий український еміґрант Пилип Сидник добився на англійському королівському дворі титулу лорда і навіть став якимсь там поетом? Або цікавий приклад відпорности до асиміляції: козак Марля русифікував своє прізвище на Марлов; його син, виїхавши до Англії, цим прізвищем підписував свої сценки і його не переанглійщив. Франтишек Драка (його мати була полька, але рано померла і дитина була вихована в чисто українському дусі) еміґрував до Німеччини, де був відомий як юнкер Франц Дрек.

Згодом його сліди знаходимо в Англії, де він виступає уже як Френсіс Дрейк. Та найвідомішим українцем у Англії був молоденький спудей Василь Списотрус із Кобеляк. На жаль, цей талановитий земляк не тільки написав усі свої п'єси по-англійському, але і своє славне козацьке прізвище геть чисто переанглійщив. А все таки шкода! Писав би був хлопець по-нашому, мали б ми ще одного письменника, принаймні на рівні Кащенка. Звичайно, не все з його творчости могло б увійти в скарбницю української культури, бо там не мало б місця. Наприклад, хто де чував, щоб Українська Жінка намовляла свого чоловіка на вбивство! І тим подібне.

Приємно було, Хвальна Редакціє, поділитися з Вашими читачами кількома окрушинами з скромної, самотньої ляборатерії науковця. Великий шлях простелився перед Українською Наукою у Вільному Світі. Давайте разом його верстати!

Українська Музична Студія Ірини Заячківської-Гаврилюк у Клівленді

Учні Української Музичної Студії проф. І. Заячківської-Гаврилюк, із своєю вчителькою

Уже вісім років працює у Клівленді фортепіянова студія проф. Ірини Заячківської - Гаврилюк, яка нараховує в цьому році 27 учнів. За той час студія придбала уже низку юних піяністів, які виявляють охоту до студій в ділянці музики.

Окремо слід відмітити групу юних акомпаньяторів, які вивчають акомпаньямент, щоб практично застосовувати його. Це і виявилось на останньому речиталю учнів студії.

У цьогорічному зимовому сезоні, як і кожного року, студія підготовляє учнів до піврічного іспиту, який відбудеться в першій половині лютого 1978, а згодом підготова йтиме до кінцевих іспитів та річного речиталю, на підставі яких учні одержують свідоцтва.

Слід відмітити тут відданість керівника Студії, довголітнього педагога, піяністки Ірини Заячківської-Гаврилюк, яка всеціло жертвує свій труд на те, щоб дати нашій молоді музичну освіту й відкрити їй двері у світ музики, яка полонить талановите українське юнацтво. Це і є одним із найкращих засобів повноцінного виховання молодої людини.

ЖЕРТВЕННІ, СКУПІ,...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

вій підтримці заледве яких 10,000 громадян.

Претенсії до Українського Конґресового Комітету величезні: щоби він видавав масову двомовну літературу, яка зокрема своїми англомовними виданнями ширила б правду про Україну й опрокидувала всілякі фальші; щоби мав своє представництво у Вашінґтоні та активно допомагав Секретаріятові СКВУ у збереганні зв'язку з Об'єднаними Націями; щоби втримував крайового організатора, який безперервно зберігав би живий зв'язок між Централею і місцевими громадами; щоби давати якнайбільше субвенцій Шкільній Раді для видавання нових, змодернізованих шкільних підручників, для притягнення фахових вчительських сил та придбання всякого виряду для шкіл українознавства; щоби далі видавати англомовний „Український Квартальник", який здобув собі вже ім'я в політично-науковому світі; щоби влаштовувати щорокy великі публічні маніфестації для пригадування американським властям і суспільству, що в Америці існують українці. Ну, й очевидно, на найпершому місці, щоби вести якмога енергійну акцію в обороні наших переслідуваних людей в Україні та популяризувати серед своїх і чужих їхні вимоги. Та ще й — зорганізувати у 1978 році 3-ій Світовий Конґрес Вільних Українців...

Це все дуже гарно: але хто і якими фондами має все це здійснити? Мінімальний адміністраційний апарат Централі, зберіганий завдяки патріотичному сантиментові працюючих там кількох одиниць, навіть не врахований у вимоги критиків. Рахуючись з дійсною, а не уявною дійсністю складено прелімінар бюджету на 150,000 дол. Він був проголошений із усіма детальними позиціями. Без тих 150,000 УККА існувати не може. Препогана звичка наших людей, включно з найкращими платниками Народного Фонду, залягати із своїми вплатами „до останку". Цим „останком" є 15 січня 1978, коли кінчається бюджетовий рік УККА. Чи справді українська громада в ЗСА не всилі скласти 150,000 дол. річно для своєї репрезентаційної верхівки?! Апелюємо до розуму і серця наших громадян: пришліть негайно свій щедрий Національний Даток до УНФонду.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 22-го СІЧНЯ 1978 р.

БАЛТІМОР, Мд. Річні збори Б-ва Пресв. Трійці 320-ий Відд., о год. 2-ій по пол., в УНДомі, 3101 O'Donnel St. На порядку: звіти Управи, К. Комісії, вибір нової Управи на 1978 р. та двох делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться на пів-години пізніше і будуть правосильні. — Т. Хай, гол., Ів. Малко, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7886. Село тубільців

THEY ARE NOT SAVAGES — AND WE WILL COME AS FRIENDS!... PULL OVER, DON... THERE!...

ISN'T IT RISKY, TARZAN, TO JUST RIDE UP TO ONE OF THESE "SAVAGE" VILLAGES?

Чи це не великий риск, Тарзане, наближатися до одного з тих „диких" сіл?

Вони не дикуни, а крім того ми прибуваємо як приятелі... Причали ось туди, Доне!